



ఓవ తత్త్వత్

ప్రాతః, వై రాగ్యసంద, సుబోధామృతంబగు

లక్ష్ర్వర

వేణు గో పాల శతకము

—ఉత్తమి—

మరియు శ్రీస్వామివారి దేవాలయ బాహ్యంత  
రాధాప్రస్తుతయు శ్రీమంగౌనమార్కుమంచ  
వచి పర్మనయు గలశ్శ.

ర చి యి త

తు భ గ వ త్త వి

లక్ష్ర్వకుల వేంకట్టుఖ్యదాన్

ఇ ది

లక్ష్ర్వరపురవాస్తువ్యాసు, సకలసాహంతమ్ములును శాంత  
శమదహూదిథర్మసత్యవ్యక్తి నిష్టలగు  
శ్రీ యుత ముం గెన గురయ్య బ్రిద ర్ము వారి  
థనసహాయమున

రా జో లు

శ్రీరాధాకృష్ణా ముద్రాకృతరశాలలో  
ముదించిగ్రింఫకర్తుచే ప్రకటింపబడిను.

ముదటికూర్చు  
1000 ర్ములు.

# భగవద్గీత సంకీర్తన యను ఆంక లిపి నవరత్నమాల్‌ నిత్య స్తోత్ర పారము

—:0.—

శో॥ సర్వాపనిషత్గాంధో దోగ్ర గోపాలనందనః । పార్వతి  
స్నేహితోక్తా దుధంగీతామృతంమహత్తి ॥

ణ॥ ఉపనిషత్తులన్నియును గోవులు, పాయపితులు గో  
లనందనుడగు శీర్షికృష్ణపరమాత్మ, అర్జునుడు గోవత్తము గో  
పుదగు గీతామృతమే (పాయ) దీని తాగి అనుభవించి  
వారు బుద్ధిమంతులు.

(గీతాస్వరణానందము)

గీతాస్వరణానందమ్ । పాతకహారణానందక్ । క్షీతికిది బ్రిహమ్మ  
నందంబను శ్రీభాగ్వతిగ పరమార్థభగవత్త్రగీతా॥  
శీర్షికృష్ణారునంధాదక్ ॥ శీర్షికృష్ణారునసత్ప్రియుదక్ ॥  
నీలాకత్ప్రయు సుబోధ్రుష్టు లాకాలోఽపవిత్రమ్ శీర్షిప్రభ్రా  
బోధ్యమ్గాతా॥

ఉపనిషద్భ్రాస్యానిరిష్టు శీర్షి । ఉవదేఖామృతసత్కృత్యుమ్  
వాపద్మాంధవశీర్షికృష్ణుం దీపార్థిపనిషతును వదిష్టు  
స్ఫుర్తుమ్గాతా॥

అమైతామృతవర్ణం అష్టదశాభ్యాస్యా ఘనమార్పు । సద్గ్య  
శతాభవనిక్ష్మాచన్ । సత్యత్వంబీస్వర్ప్రశాశకమ్ ॥గీతా॥  
సంసారామలవిమోచన్ । మహావ్యాసాభగవాన్ బుధిసద్గ్య  
చనమ్ । జలస్నేహాదినదినమలనిర్మైచన్ । పక్కాంధసి  
స్నానమ్ సంస్వరణాగీతా॥

ఓవు తత్త్వత్

భక్తి జ్ఞాన, వైరాగ్యంద సుఖాధామ్యతంబగు  
లక్ష్మి వర

## (శ్రీ) వేణుగోపాలశతకము

ఇందు

శ్రీన్యాఖివారి వర్ణసయు, శ్రీమంగౌవారి వంశావళి  
వర్ణనయుచ్చి భగవద్గీత సంక్షిర్తసయు గలవు



రచయిత

శ్రీ భగవత్కృతి:  
లక్ష్మికుల వేంకట్టు తాన్ ఆణ్ దాన్

లక్ష్మివరపురవాస్తువ్యులును. శ్రీమంతులును అగు  
శ్రీయత మంగౌన కురయ్య, వేంకటనృసింహమార్తిగార్థ  
ధనసహయమన

రాజ్యాలు

శ్రీరాథాకృష్ణముదాత్మకరణాలలో ముదించి  
ఏగొఫకర్తుచే ప్రికటెంపుబడియు.

All right Reserved.

1937



# దయో పండితవర్మ లొనగబడిన అభిప్రాయములు



శ్రీపత్రస్త.

కృతజతాసమర్పణము.

—० లక్ష్మివర త్రిమేఘగోపాలజితకము. •—

ఈజితకము సిసపద్యములతో శ్రీమతు లక్ష్మికుల వేకటరత్న భగవత్ప్రచిగారిచే హృదానవద్యముగా రచియిం పంచించెను. ధ్వాలీషులాక న్యాయముగాఁ బరిశీలించి కాంచితిని. భక్తిరసప్రపూర్వములై వర్ణనీయములై పద్యములు మనోజుములుగాఁ గాన్నించెను. మరియు శ్రీమత్కష్టములై రామచంద్రు కవిచంద్రు ప్రభుతిభక్తమునీములైవలనఁ బరిష్టరింపబడి వంపునీయములైనవి. ఈజితకపున్తకముద్భరించు శ్రీదాఖ్యపులకు నిధులోకాభిప్రాతమ్యులైలఁ బోసిధిదమ్యులై యహిరసుభమ్యులొసగుఁగాక.

కం॥ తనుధనవిభవము లచిరము

లనుసూక్తి సెఱింగి భగవ + దర్శకులై ము

ట్రని గంద్మిరు భగవత్ప్రచి

వినుతగుణాతంద్మి లుర్పు + వితరణాసాంద్మిల్.

రాణులు,  
B. H. సూక్తులు }  
26—8—36 }

ఇట్లు  
యో గా న ० ద క వి.  
తెలుగుపండితులు.

# A Word.

---

I have seen the Book named 'Lakkavaram Venugopala Satakam' written by Mr. Lakkakula Venkataratnakhya Kavi, who is a friend of mine from a very long time.

He has written this Book in a beautiful and simple style so that every one can easily understand. He has also written about the Mangena family who were the founders and trustees of the temple.

I am very much pleased with his style and efficiency. The author is noble and young man who deserves for sufficient encouragement and to publish Books of this kind I pray the Almighty to bless him with long life of prosperity.

Sri Radhakrishna Press }  
Razole D/8-2-'37 }

R. Venkanna,  
Printer.

ఓమ్

త్రిపరమాత్మనేనమః



సభ్యాత్మకరమంసఖు.

త్రిభగవత్సువిః లక్ష్మీకుల వేకట్టితాఖ్యదాస

సల్మారుమండలాంతర్గత, ఆత్మకూరుతాలూకా

కుల్మారుపురవరంబున జన్మిసానము.



## లోలివలుకు

పారక్కమహాళయులారా!

**త్రిమత్తురమహాళీ** వ్యాప్తసోదాపరీతిరంబున తూర్పు గోదావరిమండలాంతర్గత తాటిపాకసీమయుననొఱ్ఱు రాజోయ త్రానూకా లక్కావరసుగంబున స్నేరాంబుధియుందు కల్పవృక్షం బుమాడై స్వచ్ఛుభగు క్రితస్వర్థితాను అన్నిశ్వర్యంధోగం

బులతో తులదూగుచున్న త్రిమాగెనవాళంబభిన్నప్రినోందు చూడే నిటి వంశాంబుధిచుదుల్లిలచే సద్ధక్తి పూర్వ్యికింబగా జూన్ 1921 సంపత్తురముసకు సాయిగు డుర్గుతీపాను సంప్రాణాలు బగం బుఫినారం ఉనముం గూ॥ 8-4 లను సరియైన ఘు ఎ-32 లకు ఉత్సర్థాస్తినక్తతో మధుగాగ్నమందు త్రిమేఱుగోపాలస్వామి పుత్రిష్ఠామహాత్మువము లక్కావరమున వీరిచే నిర్వించుపోయి భాషాప్రాణాలగు)పారంబున ఇముపు దముగా కొనసాగబసిమె నిటిధిర్మాత్ముత్తలగు త్రీమాగెన సత్పు రూషులచే నిర్మించబడిన త్రీముర్ఖీగోపాలకృష్ణాలయమును త్రిమాన్వివారి సేనోకనాటి దివ్యసుచినబున కమ్ములపొము పుగాణిక్షించి బ్రహ్మమందుతూహాలాచిత్తుడనై తీర్మానిసాదములుగే కొనిహార్యాసయుపీలుంబున త్రీస్వామివారి నివ్యమాగళ విగ్రహముసుఃలిపి (మాససీక) ధ్యానము చేయుచుంచి. నావల నీదిగువవిథంబుగా నాచిత్తంబునకు

క॥ జలికడిచి కృష్ణకథయట | జలికించెమువాడే కృష్ణ | భాగవాన్ యటసే | జలికుం భవహారమగునట | పలికెవేరోంచు గాథ | పలుకగనేలా॥

యునునటుల నాస్వయత్పున్నద్భుటగు పటుకులుగాక శ్రీకృష్ణ భగవానుడే పలికించిన పలుకులగు 180 సీపసద్యరత్నములతో నొప్పి భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యంద సుబోధామృతంబగు లక్కావర శ్రీమేఱుగోపాలశతకమును సద్గంధమును లిఖించినుం







సత్యమేవజపుత్తు హాఁ ఓమ్ ధర్మమేవస్తుభద్ర్మ

శ్లోకి

శ్రీరాఘవకృంతి సత్యభాషా సమేత త్రిమత్త వేణగో

పాలకృష్ణ పరప్రహృణేనమః.

తూర్పుగోదావరిమండలాతగ) రాజులుతాలూకా లక్ష్మివరసత్పురంబున. త్రివేణగోప స్వామివారి దేవస్థానధర్మకర్తలును శాంత, శమదమసత్యధర్మ స్వయాపులును సకలగుణసంపన్నులగు త్రిమంగెనవారిసత్ప్రవర్తన,

వంశావళి పద్యరత్నములు

సీ॥ ఏమండలాబున◆ నింపుగాగౌతమి

ప్రపాణచి సస్యముల◆ ఫలమొసంగు  
ఏమండలంబున◆ నిశ్వరసద్భుత్తు

భూతదశూదులు◆ పుట్టినిల్లు

ఏమండలాబున◆ శ్రీమాధర్మనిభక్తు

లలాచు భాసనిః సలుస్పచుమాదు)

ఏమండలంబున◆ నిరదిచాపతిపాద

సేవకుర్చోయిగా◆ సిద్ధలుగందు)

తే॥ గీ॥ మహిమనట్టుగోదాపర్ణి మండలమున

చేరియున్నట్టీరాజవో◆ లైంతగలదు

పూర్ణసద్భుత్తియుతులగు◆ పూర్వాపురుష

వరులనిలయంబునోలక్ష్మీ◆ వరపురంబు.

నీ॥ వేదజా ప్రాప్తిరాణ ॥ విద్యాప్రాపంగ  
 వివేకభాష్యరూపైన ॥ విప్రవరులు  
 మహానీయసత్యధ ॥ ర్మాపరాక్రమములచే  
 భుజబలోన్నత్తులైన ॥ భూటివశి  
 రమణీయకృమియుగో ॥ రక్తవాణిజ్యము  
 వరసంవదలుగ్గు ॥ వైశ్వర్యిజనులు  
 బ్రాహ్మణసేవాప్రా ॥ భావజ్ఞలైనుదా  
 సులునై మెలంగెడి ॥ శూద్రాజిజనుల  
 తో॥ గీ॥ గ్రీయున్నట్టి లక్షవర ॥ ఘనపురమున  
 సిరియుసంషద తేజస్సు ॥ చెలిమిగ్గి  
 యున్నమంగెన సద్వింశ ॥ నుత్తములగు  
 వీరివంశావళిని వాత్తు ॥ వేడ్యమిర  
 నీ॥ కీరసాగరమందు ॥ చింతామణియుబోతె  
 మంగేనవంశమీ ॥ మహిజెలంగు  
 రమ్యవ్యాఖ్యాలనున ॥ రాజవంసయుబోతె  
 ప్రేడిపాల్మోత్ర్యంబు ॥ బరణుచుండు  
 సట్టిగొత్తోర్ధుల్న ॥ లధికసత్పురుషులు  
 సింధుగంభీరులా ॥ కేర్మవంశ  
 సుందుదయించెను ॥ ధార్మిచంద్రుదుబోతె  
 గంగయూథ్యండతి ॥ ఘనయశుడ  
 తో॥ గీ॥ సత్యశమదమముఖసర్వ్య ॥ సద్గుణండు  
 పరమభక్తుండురుక్కుణీ ॥ పతికిచాల  
 భక్తిసుబ్మంబ తనకాత్మ్ర ॥ పత్ర్మిగాగ  
 వేడ్యునాదంషతులుభ్యాతి ॥ వెలసిరట్లు

## శ్రీ మంగసవారి సద్వింశావళి.

**సీ॥ పరమపుణ్యత్తులూ** ♦ వరదండతులకు**శ్రీ**  
**పతియొనంగినవర రై** ఫలములనగ  
**పంచపాండవులని** ♦ పంచవిర్జికల్న  
**భూజింబులని జనుల్** ♦ భువిను శించ  
**పరమసద్గురత్ను** ♦ పాదోభులైజని  
**యించిమించిరై పుత్రు** ♦ పంచ కంబు  
**బుధజనసేవయు** ♦ భూతదర్శాదిక  
**ముగ్గుపాలశ్శగలై** ♦ నగ్గలముగ  
**శ్రీ॥ గీ॥ అధికసంపీర్ణితి** సిరివారి ♦ నాశ్రీయుంచె  
**త్యాగశీలత సత్యంబు** ♦ థర్మనిరతి  
**భాల్యముననుండివారిక** ♦ భ్యాసమయ్య  
**భాత్మసాహస్రాతయు వారి** ♦ పాలిసామ్మా  
**సీ॥ ఆసవాజన్ముల** ♦ యించు సర్వరాయు  
**డగ్గీజండతుల వి** ♦ భ్యాతయశుషు  
**విభుధవిధేయడా** ♦ వెనుకనువేంకట  
**స్వామియాతనికను** రై జన్మలగుచు  
**గురుమనీషానిథి** రై గురవయాఖ్యందువి  
**శాలధీయత్తుచు ము** రై త్యాలసంగ  
**మరియును వేంకట** రై నరసింహమునువంశ  
**రత్నంబులై కీర్తి** రై రహిజైలంగి  
**శ్రీ॥ గీ॥ రటులకొంతకాలంబేగ** రై నగ్గిజదును  
**వేంకటస్వామిముత్యాలు** ♦ విభుధలోక  
**వాస్తులై కీర్తిశేషుక్రీ** ♦ వాసిగాంచి  
**రహావావారి నుతింతు** రై యవనిజనులు

**సీ॥** ఘననిరాడంబస ♦ ద్విన్యాసయవిధేయులీ  
 ధారుణిమంగెన ♦ వారుగారె  
 దీనులకును విద్య తీరుగాజెప్పించు  
 హరిల మంగెన ♦ వారుగారె  
 వండితజనులను ♦ బాగురాఘ్వాజీంచు  
 వారేఖూమంగెన ♦ వారుగారె  
 మాతృపిత్రీలయందు ♦ మర్యాదనహాభక్త  
 పదులనమంగెన ♦ వారుగారె

**శై॥ గీ॥** పరమయోగ్యులు మంగెన ♦ వారుగారె  
 బహుర్థకీర్తులుమంగెన ♦ నారుగారె  
 ప్రథితసుగుణలు మంగెన ♦ వారుగారె  
 పరగగోపాలసత్కారా ♦ పాత్మీలగుట

**సీ॥** శమనమశాంతాది ♦ సద్గుణాబులక్షేత్ర  
 పుట్టివీలగుపుర్వాయ ♦ ఫరుషులెవరొ  
 సర్వభూతదయయు ♦ సత్య వాగ్మిరతియు  
 చిత్తపుదియుగలు ♦ శ్రేష్ఠిషులెవరొ

**త్రివేణుగోపాల** ♦ సేవాదికంబుల  
 పన్నుగాసత్కారిది ♦ భక్తులెవరొ  
 నిగమోక్తముగ సర్వ ♦ నిత్యోపచారములీ  
 స్వామికిషరిపీంచు ♦ నాథులెవరొ

**శై॥ గీ॥** అట్టిమంగెననంశవి ♦ భాగ్వతులెవ  
 చిద్వీలాసులు పరమార్థ ♦ శ్రీయతులగు  
 గురవ యూథ్యాంచుసత్యను ♦ ద్వాచియన  
 వేంకటన్యసీంహామూర్తిను ♦ ద్వి మలక్ష్మి

శ్రీ మంగేనవారి సద్గ్యంళావళి.

సీ॥ ఎవ్వరిమందిరం ♦ బిందిరాసుందరి  
కండహాచక్కని ♦ యూష్మియంబా  
ఎవ్వాచి తుంబు ♦ లిద్ద సద్గ్య రక్తనం  
బులకాటపట్టుగా ♦ భువిజెలంగు  
ఎవ్వాచిసద్ధుక్కి ♦ యూష్మిరసంపీళి  
కారణంబై భువి ♦ గాయిలుచుండు  
ఎవ్వాచినడువడి ♦ యొంతయునిహాశర  
రోకస్తాఖ్యదమై ♦ వీకనొప్పు  
తో॥ గీ॥ వారెముగైన సద్గ్యంశ ♦ వ్యాఘ్రచంద్రు  
లరయ గురవయపేంకట ♦ నరహారులను  
వేణగోపాలుడతిగయూ ♦ వీత్మణముల  
నిండుపీళితినికాపాడు ♦ చుండెనిరతి  
సీ॥ ధనవంతులైయున్న ♦ ధాతృత్వమున్ సున్న  
ధాతృత్వమున్నస ♦ త్ర్యంబుకల్ల  
సత్యంబైయమరిన ♦ శాంతంబుగలుగదు  
ఉ శాంతమున్నసుహారి ♦ చింతయరుదు  
నిన్నియున్నసు చాల ♦ స్తుతమయిల్లాలు  
హరియవత్సుతతి ♦ బరగడెందు  
నిట్టివృత్తులకాట ♦ పట్టుగామంగైన  
సోదరుతందుండె ♦ సుస్థిరముగ  
తో॥ గీ॥ గసుకసేసిరిచేవిక ♦ ఫునతగాను  
విరిపంస్తాసమందున ♦ వేడుకలర  
శైశ వక్కీడలలరారి ♦ శాఖ్యతముగ  
కాపురంపయ్యగాబోలు ♦ శీర్పురముగ

నీ॥ భద్రాదిగోపన్న ద్వాతిమాష్యంబుల  
 లెక్కాశాడకనవ లీపవేల  
 కొలదినివెచ్చింది గోపురమంటవ  
 ప్రాకారవాహన ప్రీకరములతి  
 దివిజలుగడుమెచ్చ దేవాలయంబును  
 భక్తిశ్రీవేణుగో చాలునకును  
 కట్టించియరింది ఘనశౌచమరుక్కుణ్ణే  
 పతికృపాద్మమీక పాత్మిలైరి  
 తే॥ గీ॥ పరమశ్వామ్యక్కులైనయా ! పురుషవసుల  
 జన్మమెంతముసఫలంబు సర్వవిధుల  
 పరమపురుషుందురుక్కుణ్ణే పతికిగాని  
 యట్టిసిరియున్న వట్టిని రరకంబె  
 నీ॥ అందియుంటెంగదా నందనందనుడగు  
 వరభక్త వేణుగో పాలక్కుతిని  
 కట్టించితింగదా ఘనతవప్రాప్తాష్య  
 మానగ్రీహంబు నందముగను  
 సాపించితింగదా శాశ్వతానందమా  
 దేవాలయవ్రతిష్ఠ దివ్యముగను  
 నిర్మించితింగదా నిర్మలపానీయ  
 కూపంబులూరూర గుర్తుగాను  
 తే॥ గీ॥ నిలువయ్యాభననితేవ నిధియనంగ  
 ఘనశటాకంబునిర్మించి ఘనతమెరయ  
 ఇగతినారామములుబెంది శాశ్వతమగు  
 నిట్టిస్తపనంతానంబు లేర్పురచిన  
 పరమపుణ్ణులుమంగెన వారుగాద

శ్రీ మంగేనవారి సద్గ్యంజావళి.

సీ॥ మండితనాస్తిదు ♦ ర్ఘనమహాశక్తియ  
 పద్మముసున్నదు ♦ సృంగమయదు  
 తుత్తితంబిలైదు ♦ గ్రుగముక్కల్లదురాశ  
 లేదులోభముఖిథ్య ॥ కోర్ధగుణః  
 పొసగందుషుధ్యాలు ♦ వోహదుష్టార్యముల్  
 దబ్బరమియులే ♦ దనెదుమాట  
 కుర్లభమునసూయ ॥ దుష్టారమువిరోభ  
 మనరాదుగర్యంబు ♦ నసలేను

తే॥ ८॥ కీర్తిమిస్సందినథునప ॥ తీక్కర్తిపరిలు  
 నిర్మలైశైవ్యర్యగుణరత్న ॥ నిధునలంగ  
 జగతిమంగేనవారికి ॥ సద్గుణంబు  
 లాప్యియుస్సువిపరమప ॥ ర్యోత్తమముగ  
 సీ॥ కన్యావ్రిదానాది ॥ కార్యంబులకునాయ  
 నడసేచితముల్ ॥ పరుగులిడును  
 నిలయముల్విప్రీల ॥ కెలమినిర్మించి  
 నాదరంబునచేద ॥ సాదలక్ష్ముంబు  
 దగనిడుచేరిని ॥ త్వావ్రితంబు  
 భక్తినిత్తికుష్ఠ ॥ సాదాబ్జసంచేవ  
 సత్పుణ్ణేచిచాల ॥ సంతసంబు

తే॥ ९॥ భూతదయయనవారికి ॥ పుట్టినిల్లు  
 జాతిమతబేధములులేక ॥ సర్వజనుల  
 పీర్మినాదరించుతైవారి ॥ భూతియనగ  
 అన్నిసద్గుణంబులైవారి ॥ కెన్నదరమై

సీ॥ సర్వభూతంబుల + సమద్వషిసరవుచు  
 కర్మాంతరంగులై + గనెడువారు  
 ఆర్యలపొడగస్తు + నమితసద్గుక్తితో  
     సర్వోషచారముల్ + జరుపువారు  
 సయనదృష్టికిపర + నారులడ్డుబైన  
     తల్లిగాభావించి + తరలువారు  
 మాతృపితులభంగి + మహిమందుదీనుల  
     వరికిందిదయనుగా + పాదువారు

తే॥ గీ॥ సౌదరులపలైహితులను । జూచువారు  
 దైవమేయని పెద్దల + దలచువారు  
 అన్మితమేదశర్ణోనైన + నాడబోరు  
 పరమదాతలు మంగేన + వారసంగ

14

సీ॥ దండిగానైశైవ్యర్య + ముండిమచ్ఛన్కైన  
 గగ్నమావంతయు , గానరామ  
 ప్రీజలకుంజివనో , పాయుబు జూపుమ  
 గన్యాయవర్తన + లాదుబోరు  
 వ్యవవశారములున్యాయ ? వర్తులై సలుపుచు  
 కుంభినీకోర్టుల + గూడబోరు  
 కలిమియుపర్మవంబు + గల్లియుకామాది  
 వడిర్పువర్గంబు + జూపబోరు

తే॥ గీ॥ కలలనైననుకలల ? బలుకబోరు  
 పటులకువశారముఖుసేతు + రరులకైన  
 వారినద్విర్మానంబులై । వాయిరైకైన  
 మారదర్మనమాము భూ + మండలమున

15

శీ॥ ప్రజలక్షేమమగోరి १ బహుస్వల్పవడ్డిత్తి  
పరపతులొసగిచి २ పావనులను  
తప్పమార్గములేక ३ అప్పుపత్రీంబుల  
శీర్ణానమొనరించు ४ థర్మమతులు  
పంటకావులపట్ల ५ భాగుపడగనెంచి  
బుఱావిముక్కి కొఱకై ६ నిష్టులెపుడు  
వ్యవహారములయందు ७ న్యాయమూర్తులవలె  
క్రక్కలనుగాంచి ८ గారవమున  
తే॥ గీ॥ నిందునాదాయఘలితమించి ९ రంమకొనగ  
నొక్కభాగంచెమాకిది १० నొనరమించి  
రెండువంతులునుభవించి ११ చండి పదిల  
మనిపలును భక్తి వేంకట १२ సరహరియును  
గురవయూఖ్యానినాజ్ఞాది १३ గుర్తుగాను

శీ॥ యట్టికార్యంబుల १४ క్రమశేషమకూర్చు  
జనస్థాధ్వర్యాధ్వర్యితో १५ ఘనసుమతియు  
భావమరందియన్ १६ భావాబువీష్టీంచ  
కృపవిజయునిస १७ త్కృపతోసమము  
చింతల మోరందు १८ శేషప్రమాకాచర్ణ  
గూణమెద్దడనుస १९ గ్రాత్రీంబున్న సత్పు २० విత్రీమలర  
గుణమెద్దడనుస २१ దుఱులు ద్రోడ్దువారి  
వంశాఖిచంచుల २२ వన్నెగాంచ  
తే॥ గీ॥ నరయశేషయూఖ్యాలుసర్వు २३ మాంబకెలము  
పుత్రీరత్నంబుగానొప్పి २४ పుణ్యమూర్తి  
సరసగుఁఁధామమభకర २५ చరితులైన  
భాషనార్థ్యలీపత్రార్థ్య २६ భక్తులగుచు  
ఎంగుణాడిరి మంగెన २७ వారికిలను

సీ॥ బందుగుల్చేదలు ♦ భాగ్యవంతులటాచు  
 భేదంబులేదుము ♦ ర్యాదసమము  
 అభ్యాగతుడుగృహం ♦ యజమానియనియెదు  
 భేదంబులేమము ♦ ర్యాదసమము  
 సేవకవర్గమూ ♦ శీతసమాహంబు  
 భేదంబులేమము ♦ ర్యాదసమము  
 పరువడినన్నతుల్ ప వస్తునలేమన్న  
 భేదంబులేదుము ♦ ర్యాదసమము

తే॥ గీ॥ మంచిగౌనములపోర్చులై ♦ మించి మూడ్రు  
 రహాహయగచేసియుశిరికు ♦ కద్దుమేల  
 కలదుళ్ళీవేషుగోవిలు ♦ కరుణవారి  
 తెంతయునుప్రాయంబ ♦ దెంటగలద్య 18

సీ॥ ద్వురసదూరులు ♦ నూరితసుజనులు  
 కడ్డంబులకుపోని ♦ ఘనసుమతుల  
 సుసిరమంగెన ♦ సోదయలునునెక  
 మత్తాందిసమరస ♦ నిత్యులైన  
 పానసచదితులు ♦ భక్తపోషకులును  
 కశ్యారంశుధగుణ ♦ గారవులును  
 రాజనతామన ♦ రాగవిషిష్ట  
 సత్యగుర్వాధిక ♦ శాంతపరులు

॥ గీ॥ రమ్యలక్ష్మీకటాక్షరాహ్వా ♦ రముణపొచు  
 సకలవిద్యలనేర్చిన ♦ స్వయభుతులు  
 తల్లిదండ్రులయేషభక్తి ♦ దనయవాహు  
 మిగులదోబ్బువార్చిపే ♦ మించువారు  
 జగతిమాగెనవారలై ♦ సత్పురుషులు 19

సీ॥ సిగతరసువిచార ॥ చిత్తరంజనభక్త  
 సత్కాగకూటాగ్రీ ॥ సమసుఱు య  
 నిస్సంగచిత్తాగ్రీ ॥ నిర్మోహారమూర్ధ  
 తత్వబోధామృత ॥ ధార్మికులును  
 నిగమాంత సుమతియు ॥ నిర్మలకారుణ్య  
 సుజానవేఖాంత ॥ సుసీరుఱును  
 విషాంమ్యమోగాభ్రం ॥ నిశ్చాలసమదర్శ  
 నాత్మక్యనిస్సాగ్రీ ॥ నాత్మఃపు  
 తే॥ గీ॥ లైసముత్యాలవర్యులు ॥ నాత్మఃమోగి  
 గాననవనాసవేళందు ॥ ఘనతిగాని  
 పామరంబగుమందును ॥ బార్వైచి  
 రామనామామ్యతానండ ॥ రసముగ్రోలి  
 వ్యవర్ధదమండె ధరజనుల్ ॥ సన్నులైంప 23

సీ॥ బాలప్రాయాఖండె ॥ భగవంతునకిజేరె  
 ధరనుసర్వరాయ ॥ ధర్మవేత్త  
 ఏరికర్మాంగిమూర్ఖా ॥ విమలసుజ్ఞాయు  
 పరమషతీపరీత ॥ పాపమాంబ  
 యాత్మల్కేగద ॥ యమితోపచారముల్  
 మాత్మదేవతకిము ॥ రీతినొసగు  
 నెల్లవేళలయందు ॥ నేరోటుజేయక  
 మర్యాదయుక్తండె ॥ మసలుచు. మ  
 తే॥ గీ॥ వేకటస్సుసింహమూర్ఖానీ ॥ వేడుకలర  
 నీటుశామాతపునేవ ॥ నెప్పుతాస్స  
 పొందుమంజిలి ఘనచిదా ॥ నందపదవి  
 పూర్వజన్మార్థితానంద ॥ చూషపలన 81

సీ॥ రాజమోగానంద + గమ్యసత్పదమందు  
 భక్తిమోగపూర్వి + పాపనులను  
 అతిధినభ్యాగతి + నాదరించుచుబాల  
 బాధుమిత్రాదుల + బాగుమింర  
 మర్యాదలనుసల్పి + మన్మహతోదత  
 యిర్మాద రకామ్యము + లిచ్ఛివేషుడు  
 పలికిబొంకనియటి + పరవసత్యాత్ములు  
 వినయవిథేయలో + వేత్తలనగ

ఁ॥ గీ॥ గనుకషకతై హికాముష్టి + కఫలములగు  
 నాయురారోగ్యమైశైవర్య + మష్టభోగ  
 కడవినొసగిన దైవులు + ముదముగూర్చు  
 గాకమంగెనవారికి + కరుణతోద

సీ॥ ఐష్వరించిత్తఁబ్బు నిధనద్విర్తన 26  
 జనలోకపన్ముఖి + సమ్మతంబా  
 ఎవ్వడినడుపడి + నెలమిఘ్రార్యాచార  
 పద్ధతినలరు సు + బుద్ధులెవరొ  
 యైవ్వింసధ్యక్తి + యాశ్వరసంపీఠి  
 కరమగునసభవ + ఘనతరంబా  
 యైవ్వేధీగాంచ + నెంతోనిరోఘ్రమై  
 దైవసారాయణ దర్శితంబా

ఁ॥ గీ॥ అట్టిమంగెనవారిల్ల + నమలయశులు  
 ఘనయదార్థవాదుఱునున + గ్ర్యాద్వినయపరులు  
 సరససుగుఱుడుక్కియుత + సత్యక్కిర్తి

సీ || సిద్ధిసీంచదలచేతు || రగంగనాశి పా

రంజర్యభాగ్యసు || పొప్పికనరి  
అరసిచూడగనిట్లు || లెదుసురుచుభౌత  
ఎఖలసంత్యంపదు || లందుచుండి  
శుత్రీపోత్రీకశత్రు || మిత్రీసోదరబంధు  
శ్రుతిడ్డ తులదూగి || వెలయుచుండి  
సకలసూభాగ్యసు || త్యంపదలనుగాంచి  
సగ్గిసుస్థానంబు || నందుచుండె

శై || గీ || సత్యశాంతాదిఫర్మాత్ము || సరసుత్తెన  
శూరకోటీశ్వరులునొచు || భోగభాగ్య  
పదపులంచుచు హోచ్చగు || భక్తిత్రిడ్డ  
వెలయుచుండిరమంగెను || వారుయిలను. 24

సీ || పరమసుదర్శని || పతికభక్తియు  
దేశసేవనుచెల్పు || దివ్యముగను  
పరమసుదర్శని || పతికమరియుము  
తపిషయమెరిగించు || తథ్యముగను  
పరమసుదర్శని || పతికారాజుబు  
లోకపార్తలుజెప్పు || శైకరముగ  
పరమసుదర్శని || పతికరాజుకీ  
యసుభోధార్థున్ని || వసుధకెల్ల

శై || గీ || నిట్టిసద్భోధపతిక || నిదియోగన  
శాశ్వతానందబోషక || సమరసులగు  
పరగమంగెనసద్వీచ || పావనులకు  
కృష్ణదేవుండునోసగును || త్రట్టపుపదవి. 25

**సీ.** ఒక వేళ తమయండె ♦ నుల్లాసచిత్తుపై  
సరుల సడతలుగాంచి ♦ నవ్వుగలి  
నొక వేళభక్తిగా ♦ నుత్తమసద్గోప్తి  
జరుపుచు సంతోష ♦ పశులునొచు  
నొక వేళలోగాంచు ♦ నున్నతదాసముల్  
సల్పుచూచురు చిత్త ♦ శాంతులగు  
నొక సేళ పొచ్చగు ♦ నోర్చుతోగూడియు  
పంటభూములపట్ల ♦ పరగజనుచు

**సీ. గీ.** గూరచయాఖ్యండు వేంకట ♦ నరహరియును  
సర్వయిశ్చ్యరునివిలాస ♦ సాక్షినిదియు  
గాంచుపనిపల్చు-నొక వేళ ♦ గారచముగ  
తిసదు సహచరులిదియుత్ ♦ తథ్యమనుచు  
మోదముఁదుచునుందురు ♦ సాదరముగ.

**సీ.** సత్యంబుపీణ్ణించ ♦ సత్యహాశ్చుందుర్  
సితూగగలిన ♦ సత్యపరులు  
ధర్మంబుపరికీంచ ♦ ధర్మాచాదుల  
తగబోలుచున్నట్టి ♦ ధార్మికులును  
భక్తిమార్గముగాంచు ♦ పుష్టిదముఖ్యుల  
పగిదిగానొప్పు స ♦ దృక్తగుఱుల  
దాసగుఱముగాంచు ♦ దాసకర్మనిరీక్ష  
తగుదాసములనిచ్చు ♦ దాతలనగ

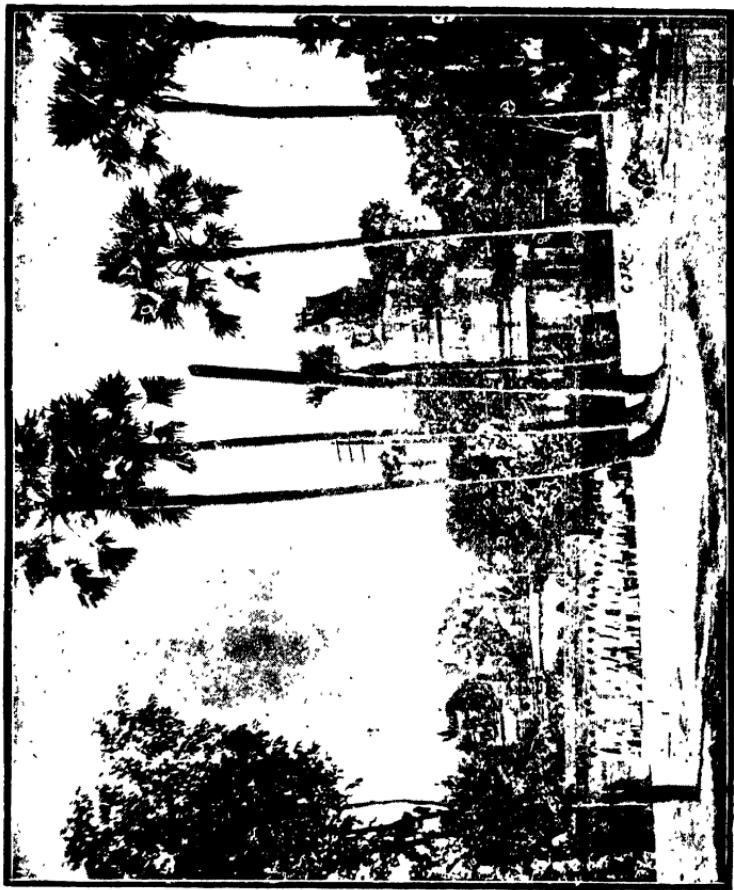
**శై. గీ.** శాంతశముదుసదుఱ ♦ పమరసమున  
భక్తుడాంజనేయునిసాటి ♦ రక్తగఱుగ  
థరసహింసయే పరమ స ♦ దృఢర్మమనసి

శ్రీ మంగేసవారి సద్గొంశాపలి.

- సీ॥** అష్టుకరుండగు ॥ లకవరశ్రీవేణ  
 గోవాలకృష్ణని ॥ కోర్కెదీర  
 దర్శనంబునుచేసి ॥ ధన్యండనయ్యద  
 ననితలంచియు దారి ॥ నరగుచుండ  
 మహానీయమూర్తి యారి ॥ మంగేస వేంకట  
 నరమారి సందర్శ ॥ నములభింజ  
 వారి కంతటముర్కిక్క ॥ వారియూర్ధిర్యద  
 ఘలమంది యంతగో ॥ పాలకృష్ణ
- తే॥ గీ॥** సస్నేధికిసేగి భక్తి పా ॥ ప్రాంగమెడిగి  
 స్వామిసందర్శనముచేసి ॥ సంతసించి  
 చిత్తములరంగ స్తోత్రముల్ ॥ చేయు పగ్య  
 శతకమాస్వామికర్మింప ॥ మతియుగలిగే.
- సీ॥** సకలజనుఱుమాదు ॥ సద్గుణములగాంచి  
 వినయవిథేయతా ॥ శేష్యులగుచు  
 పరనవెదియుసోకి ॥ పరగంగనోవంబు  
 బంగారమగునటి ॥ పగిదిమరియు  
 త్రింగ్రోధవృత్తంబు ॥ చెలువునమిదగు  
 సాంగత్యవాసన ॥ సమముయనుచు  
 తరలిఃసినిమిదు ॥ ధర్మదర్శనముకు  
 దివ్యసుదినమిదె ॥ సవ్యమలర
- శై॥ కీ॥** భగవద్భాజ్ఞ తొపలికితీ ॥ పరమకృతియు  
 సైనియడలను నా వళ ॥ మానెవలుక  
 సిటికృతిమికిడితి హరి ॥ కిష్టముగను  
 పరస మంగేసవంశాప్తి ॥ చంద్రాలారం

- సీ॥** దర్శకీయాదానిః కూరేయతన్ మిాకు  
 భూర్ భూమురున్నతుల్ బొలుచుగాక  
 పరమేష్ట్వరానండి వారవశ్యంబున  
 వినిమోగపదుభాగ్యిః మెనయుగాక  
 సజ్జనాభ్యుదయవాః కావ్యాదిమిాకైల  
 వృద్ధులునరచేతి సెనగుగాక  
 దానై కద్దిక్షావై ధానంబునామికు  
 నిత్యకుర్యామయుల్ నెగడుగాక
- తే॥ ८॥** వేణుకేశ్వరుడేడునిత్యిః వేమకలను  
 భువినినాచంద్రితారార్థి ముండుదనుక  
 పూర్ణాదరుగాకచిన్నమూ నందులగుచు  
 సగసమంగెనవంశాభిః చంద్రులార.
- సీ॥** శ్రీయుళారదగౌరిః చలుపుగామిమనజేరి 8  
 తుభ ములనిదిబోర్మియిః చుండ్రుగాత  
 అంజనీసుతుదుమిాః కమితబలంబిషి  
 కరుణతోసతతంబుః గాముగాత  
 వైష్ణవమూర్తియుమిాదుః వెన్నంటిదయతోడ  
 అభిలసోభ్యములిచ్చిః యరయుగాత  
 గోపాలకృష్ణండుః పార్మిష్టగుచుచుమిాకు  
 గోపమిహినిహోచ్ఛ్రుః గూర్చుగాత
- తే॥ ९॥** యాయురారోగ్యభాగ్యభోగ్యభిరామ  
 కృతి భామమముంగూడిః కేరుగాత  
 మహాధీరత్యమునుగల్పిః మెలుకుపయ్య  
 సరసమాగెనవఁళాభిః చంద్రులార. 9:  
 సంఖారము. శ్రీకృష్ణార్థమను

అత్యంగా | ఆశ్రితా ! ప్రభు ! నీ ద్వారా వచ్చిన కులాల





శ్రీకృష్ణ పరమాత్మాయనమః  
 మార్పుగోదావరీ పుండలాంపర్రత, రాజోలు తాలూకా  
 లక్కవర శ్రీవేణుగోపాలస్వామివారి దేవాలయ  
 వర్ణన పద్యరత్నమిత్రి.



॥ १ ॥ శ్రీ రఘ్యమైర్యుపు + శ్రీవేణుగోపాల  
 దేవాలయముగాంచ + దీయకోర్మె  
 సుందరతామగు + చుట్టుప్రాకారంబు  
 భ్రజిపీరమును శుభ + గాయకములు  
 కళముపొగు శ్రీ + గర్భగృహంబందు  
 చిత్రపంక్తిమున్ముపు + చిత్రముగను  
 ముందుభాగంబున + ముఖమంటపమెగాక  
 మరియును కాయ్యాడ + మంటపంబు

॥ ౨ ॥ చూపరులక్షిరమ్యమా + గోపురమును  
 సదమలంబగు జయముంట కైబుముఱును  
 చిత్రరంజనమునరించు + శిథిరములను  
 పూజలోనరింపబెంచిన + పుష్పలతల  
 గాంచగను సేత్రపర్వీమై + గౌతమిచుండు  
 ధాటిగానొప్పుచు + ద్వారబంధంబులు  
 ఫుంటలతలుపులు కైగ్రియుండి

ఉక్క వగ శీర్జేణగోపాల దేవాలయవర్ధన.

వరుసగానాఁయివో ॥ వాహనచములు  
 వెలలేనియుత్పవ ॥ నిగ్రిహములు  
 విశద్భాంతులనొప్పు ॥ వెల్లగొడుగులును  
 వెండివింజామరాల్ ॥ వేడ్కునొప్ప  
 మంజాలతరమగు ॥ మకరత్రిరణములు  
 కాంతులవిశన్మై ॥ గ్రిమ్ముకొనగ

శై॥ గీ॥ సకలసౌభాగ్యశృంగార ॥ సంయుతుబు  
 మూలవిగ్రహాపీతాన ॥ ముద్దులొలుక  
 రుక్మిణిసత్యలకుమధ్య ॥ రూఢినొప్పి  
 వేణగోపాలక్ష్ముండు ॥ వెలయుచుండు.

శీ॥ ఈదేవశంబున ॥ కిరుకెలంకులయందు  
 తేజరిల్లును రెండు ॥ దేవశములు  
 ఒక వై పుత్రీలయ్యై ॥ యొక వై పు జానకీ  
 రామలక్ష్ముణులుండు ॥ ధామములును  
 మధ్యభాగంబందు ॥ మహిమసత్కారంతితో  
 వేణగోపాలుందు ॥ వెలయుచుందు  
 ద్వారంబులందున ॥ ద్వారపాలకులుండు  
 తగశంఖచక్రిముల్ ॥ దాలిచ్చయుండి

శై॥ గీ॥ మరియుస్ఫోమికి ప్రాగ్రిశ ॥ పరమభక్తి  
 వైన తేయుండిదు వినయ । వందనములు

లక్ష్మవర శ్రీవేణగోపాల దేవాలమవర్ణ

సంగదీపంబు జనులకూ ♦ సందమలదు  
నమరులెల్లనునుల్లాస ♦ మలరిపొగడ.

- సీ॥ శ్రీపోషమిందు ను ♦ త్యుష్మముగజరుగ  
పురవాసులెల్ల స ♦ తూపజలంది  
ధూషాషదీపాదులు ♦ ప్రాపగుభక్తి తో  
సల్పుచుందురు స్వామి ♦ సన్నిదందు  
బోగపర్వింబున ♦ భోగమస్తుతై తో  
గోదాపరిణయింబు ♦ గూడజరుగ  
ఏకాఃతసేవలు ♦ నిందు ధనుర్మాస  
ఉత్సవములుజరు ♦ మత్త మనుగ
- షే॥ గీ॥ పరమసంకార్యంతియిందున ♦ దృక్తితోడ  
ధర్మకర్త వంశంబున్న రైతుఱాలెల్ల  
కోవెలశనేగి వర్ఘనల్ ♦ గుర్తుగాను  
జిపి తీర్థప్రపాదముల్ ♦ చాలగొనుదు  
రహావు వేణగోపాల దే ♦ వాలయమున.
- సీ॥ నిత్యబోగంబులు ♦ నిత్యర్ఘనలు తీర్థ  
సత్యప్రాపాదంబులు ♦ జరుగులెన్న  
ఆసందకరముగ రైతుల్ సహస్ర  
నామావళీప్రాప ♦ నీమమొప్ప  
నీశ్వరార్ఘణముగ ♦ నేవేరజమును  
స్థిరమైనవసత్సులు ♦ నేవకులకు

ఎ జాథమధ్యాన ఐ వరలునేకాదశి  
స్త్రీమిక శ్యామంబు + జట్టిగుచుండ

**సై ॥ ౬॥** వరమపదమగు వై కుంర | పట్టంబు  
పోలై త్రివేణగోపాల | పూజనలు  
వరమకై ంకర్ణ సద్గుక్త | పావనులగు  
ధర్మకర్తల సుగుణముల్ | తగలిథింతు.

—०—

సత్య. చేమ్. కర

శ్రీవేణగోపాలకృష్ణ పరబ్రహ్మాణేనమః  
అక్కవర శ్రీవేణగోపాల దేవాలయవర్ణన  
ఆత్మార్థ పద్య రత్నావళి.

**లీ ॥** దేవో దేవాశయా పోంక్రో జీవోఽస్తవః సన  
జీదఙ్గాన నిర్మాల్యం సోఖాం | భావేషణ

భావ్యరమునకు ఆత్మార్థమునకు

1. దేవాము | దేవాలయమనియు

2. యోదేవాములో అంత | యోదేవాలయము:  
ర్యాయిస్వరూప | ఒడు దేవుడనియు

సనాతనంబగు జీవుడే

3. నిత్యభోగ కై ంకర్ణది | అజపధ్యానంబ  
సగుచార్పనయే | సోఖాం భావరహః

తత్వాఙ్మానులు వచింత

— 208525 —



లక్ష్మవర శ్రీవేణుగోపాల దేవాలయవర్ణ

వైశాఖశుద్ధాన వరలుసేకాదశి  
న్యామికశ్యాంబు + జితుగుచుండు

॥ ౬॥ కరమిషదమగు వైకుంఠ | పట్టంబు  
పోత్తె త్రివేణుగోపాలు | శ్రూజసలు  
కరమికై ఠంకర్య సద్గుక్తు | పావనులగు  
ధర్మకర్తల సుగుణముల్ | తగలిఫింతు. ६

—०—

సత్య. వేణు. కర్తవ్య.

శ్రీవేణుగోపాలకృష్ణ పరబ్రహ్మాంజేనమః  
లక్ష్మవర శ్రీవేణుగోపాల దేవాలయవర్ణ నకు  
ఆత్మాకృష్ణ పద్మ రత్నావళి.

ల్లో॥ దేవా దేవాశయా పోత్తో జీవోఽవః సనాతనః | త్య  
జేదజ్ఞాన నిర్మాగ్యం స్తోషం | భావేషపూజయేత్ ||

బాహ్యరమునకు

ఆత్మాకృష్ణమునకు

1. దేవాము

1. దేవాలయమనియు

2. యాదేవామునో అంత

2. యాదేవాలయమున శ్రూజువ

ర్యాయస్వరూప

బడు దేవుడనియు

సనాతనాబగు జీవుడే

3. నిత్యబోగ కై ఠంకర్యదిః  
సగుచార్పనయే

3. అజపథ్యానంబగు హం  
స్తోషాం భావరహస్యార్థంబనియు  
తత్ప్రభునులు వదింతుర్య

ప్రాణికాల విషయాల కు మాటలు చేసిన ప్రాణికాల విషయాల కు.





దేవేలయవర్ణన కాత్మార్థ షద్య రత్నావహి.

5

సీ॥ ఆత్మార్థమివరింతు + నానందకరమగు  
దేవేలయంబె నీ + దేహమనుచు  
నిట్టిదేహంబందు + నెలమి సనాతన  
జీవుడేగుణియందు + దేప్పుడనుచు  
సోహంమమేతను + సుస్థిరనజపంబు  
పూర్వుమూడేవుని + పూజయనుచు  
నిది అంతరాధంబు / నిదియై వేదాంతంబు  
సిభావమోరిగిన + సిత్యవదవి

తే॥ గీ॥ యనుచువచియుతురీ ధర / నాత్మవిమలు  
తేటలెల్లంబుగావీరె + తెలియబడుచు  
పామరులకిదె పర్వత + భారమగుచు  
గానబడుచుందు కృష్ణ నీ + జ్ఞానమహిమ.

1

సీ॥ చిన్నయానందుడై + శ్రీవేణుగోపాల  
కోపెలన్ తెనువందు + గుండుగును  
గర్భగుహంబను + ఘు నతరమూ బ్రిహ్మ  
రంధ్రంబునందు శ్రీ + లక్ష్మణంబు  
ప్రాకారముఖగాంచ + ప్రీకృతిజన్మమూ  
నావగ్రషకి యూ + నందమలర  
ఘునతమూలాధార + కమలంబె ధ్విషపేర  
మును మదుణములై వా + పూనములనుచు

6 దేవాలయవర్ణన కాత్మాదు పద్మ రత్నావి.

**తోగీ॥** చిత్రీదిపంచులే ఘన ॥ చిత్ర్మశలుగ  
 చిత్రీపంక్తి యు పరమ ష + విత్రీమైన  
 తత్వములకథిషానాది + దైవతములు  
 ప్రాగ్రిషను ముఖమండపం ॥ బసెడి అప్త  
 దళకమల మొపై నీక్కేత్రీ + తనుశునందు. 2

**సీ॥** మరియును భూర్భుమధ్య + ముబను మంటప  
 మున శ్రీపంబ్రిహ్మా + మనసి వేఱ  
 గోపాలకృష్ణన + కును మోత్కుంతను  
 రుక్మిణీసతికీని + రూఢిగాను  
 సైక్యసంధానమన్ + యూనందనిలయంజె  
 మహిమ శ్రీకళ్యాణ + మంటపంచు  
 ముక్తిక్తాంతవిలాస + రక్తి యోనిదియుని  
 యార్యలుసేలవిచ్చు + నతులనీతి

**ఛోగీ॥** ఏకదృష్టితోగాంచు సు + శ్రీకరులకు  
 బ్రిహ్మరంథ్రింబున సహస్రి + పద్మమునకు  
 ప్రాపునగు బ్రిహ్మదండియే + గోపురమగు  
 నిదియె శిథిరంబుగనునొపై + పదిలమలర. 3

**సీ॥** హృదయపద్మంబున + పదిలమానోంకార  
 శబ్దంబెజయఫలంట + శబ్దములును  
 సాహంమమేతిను + సుస్థిరపూజకు  
 పొలుపొంనసుగుణము + లుప్పములుగ

దేవోలయవర్షన కాత్మార్థ పద్య రత్నావళి.

7

దివ్య దృష్టితోగాంచు ♦ దేవాంశులకునిది  
ఘనతబ్రహ్మనంద ♦ కశముగాగ  
పాలుపొంద నవరంథీ ♦ ములు తనువందున  
ధాటయో ద్వారబం ♦ ధంబులనగ

ణ॥ గీ॥ దశవిధంబులనాదముల్ దే యజ్ఞముగాను  
ఘనతయో ఘంటలతలుపు దే లనగమరియు  
ఘననిడాపెంగశ సుఘనమ్ము దే లనెడువరము  
సుత్రువానందవిగ్రహో దే లుత్త మముగ  
దేవామనుగుడియుందు దే దీప్యముహాహా. 4

సీ॥ త్సైరసాగరమందు దే శైవాన్యునవిష్టు  
శయసంచినప్పుడా దే సర్పరాజు  
తనయొక్కపడగలు దే ధాటయోవిష్ణున  
సమతగాకుండలీ దే శక్తియనెడు  
వెల్లగోడుగులిందు దే వెండివింజామరా  
ల్యోశార్థింతి చిత్తంబు దే విఫమునిదియె  
బ్రహ్మావిద్యయునోప్పు దే పావనకరమగు  
మకరతోరణమయ్యే దే నికరముగను

ణ॥ గీ॥ సకలసౌభాగ్యశ్శంగార దే సంయుతంజె  
చిన్నయూసంద సంపూర్ణ శ్శీకరంబు  
ఘనతయో హృదయకమల దే మనగమూల  
విగ్రహమలరుపితంబె దే వేదుకలర. 5

8 చేవాలయవర్ణన కాత్కర పద్య రత్నావళి

సీ॥ ఇట్టిపీరంబున ♦ మపలభాగంబాదు

ఘననిదాపింగళా ॥ లసడి రుక్మి

ఎ సత్యలకుమథ్య + నిర్మలానండ ను

మమ్మయే శీర్షిక్కష్ట + సుందరుండు

చేహత్రీయంబులీ + దేవభాలనునట్లు

నీమూడు దేవళా ॥ లిందునమిరె

సూహృత్తికరింబె + సుస్థిరమూ రమా

శేవాళయంబస్యై + దివ్యముగను

శై ॥ ॥ కారణశరీరమననిందు + ఘనతగాను

రాములక్ష్మిఱుఱుండు న + ద్రామమనగ

మథ్యభాగంసును చాల + మహిమయగుచు

షరగసూలంబె వేఱగో ॥ పాలగుడియు.

6

సీ॥ తెలపసత్యంవద + ధర్మంచరయనెడి

ద్వారపాలకులుందు + ద్వారములును

తృప్తిరామనామాత్త + రములె వీరిఘన హ

స్తుంబులుదున శంఖ + చక్రములుగ

చింత్రయాకారుడౌ + శీర్షిక్కఱుగాపాల

పరమాత్మతైదృష్టి + పావనముగ

వైరాగ్యమనెడిత్త + వైనశేయుండిదు

వినయవందనములు ॥ వేదుకలర

దేవాలయవర్షన కాత్మక పద్య రత్నవి. 9

**శీ|| గీ||** అస్తుతియైసటి తృపగం + జ్యోతియనడి  
నండదీపంబు ఇనుల కా + నండమలర  
నిటియానండమనభవ + నిశ్చయతె  
నమహితంబగు బ్రహ్మాక్రూ + నమరులహాహా. 7

**సీ||** నిశ్చలాసందంబె + నిత్యభోగంబులు  
సెలమనిసజపంబె + నిత్యపూజ  
పూజాదిపాత్రిలె + పాలుపొంగనింధ్రియం  
బుఖు గఁగయమునల పూర్వజలము  
తీర్థంబుయనగను + దివ్యప్రీపాదంబె  
ఘనతచ్ఛిహ్నసుపద మనగనొప్పె  
బ్రహ్మరంథీంబంను + పరమసహస్రార  
చక్రాధిపతియగు + సద్గురువురు

**తీ|| గీ||** అట్టితంబగునీవెఱ్ఱు + హంసలిందు  
యలసహస్రినామావరీ + నర్సుననగ  
సెలమిహమ్మామ్యకర్మంబె + సీశ్వరార్ప  
ణముగ సేవకులను నిందించు + యములెనిండు  
భగవద్భాజానుసరణిగా + ఘనులుచేయ. 8

**సీ||** అశ్వాలాసంబు + సేకాదశేంద్రియం  
బుసజానద్మమ్మితో + పూర్వపదవి  
గాంచుజ్ఞానులకును + ఘనముక్తికాంతైక్య  
కళ్యాణవైభవ + కరణిదోచు  
నిదిస్తువైశాఖాన + సేకాగ్నిషిపరి  
ఎయనునస్త్రమికి + నయనుగాను

దేవాలయవర్ణ కాత్మార్థ పద్మ రత్నావళి.

మాత్రంబుచేరంగ + దీక్షయేనిదియన  
పరమాత్ముడనడి గో + పాలకల్పణ

శా. గీ. పూజలేవేరభరిషిడి + ముక్తిపరులు  
ధర్మసత్యవ్రీతులనడి + ధర్మకర్త  
లసగనొప్పనీదేవాల + య మనుతనున్న  
నందుతత్యానుగుణాచిగా + నందపదవి  
పొందుచుండిఏవీరె సం + పూర్వముగను.

సమావ్తము.

సత్యంవద. అహింసా పరమోధర్మః ధర్మంచర,

—+ ఆత్మపూజానంద సీసమాలిక +—

—తుమ్మితుమ్మి—

ఆత్మపూజకువేగ ఐ అంత్రీపుష్టంబులు  
భక్తులందరుగౌని + రక్తిగాను  
మానసుబనెడి నీ + మఱులక్షీరమున  
అహమనుకర్మార ఐ హోరతిగౌని  
శ్యామియన సమదృష్టి + ఖ్యాతిగానిలుచు  
సత్యగాణమనుద + తుంయగాగ  
అజపగాయత్రిను + నముతలందియు  
ఉష్ణ్యత్రియనులే ఘ ఐ లములుగగౌని

ఘనసంగమసేడి శ్రీ ఐ గంథంబుగాగాని  
 మనసంబుయనుచుండు + ముచిషలము  
 కామగుణంబుల + నాశ్చిషిధ్యావంబె  
 వేదసారంబె నై + వేద్యముగను  
 తులసిమాలికలె న + త్యుత్తమనుగుణంబు  
 లన సాధనచతుప్తు + మనసినామ  
 తీర్థంబుభరియించి + దివ్యమోసాత్మీయక  
 గుణమనువస్త్రధా + రాముగాగ  
 దశనాదములును స + ద్వయమగుళ్ళతిగల  
 తాళమృదంగముల్ + ధాటిగాన  
 ఖనబిహ్యవిద్యయన్ + వినయంబుతోదను  
 హంసోహమసు ఫర + మాత్రుషపమే  
 లక్ష్మీకరంబగు + రమ్యమోశ్రీరామ  
 తారకమఁత్రింబు + తరచుటయను  
 నిరవదినోళవేలు + నేర్వడనారవ్విద  
 హాసలునర్వణ్ణాన్ + నడుగులిడుచు  
 పావనకగమగు + బ్రిహత్తమాత్రమనసెడి  
 రాషమూర్ఖానుద + ఛేఱలగుచు  
 మాత్రమన్లకవర + పురముగాంచ  
 జ్ఞానసేత్రినిధాన + మానమునకె  
 దేహంబునకెడి సి + దేవాలయంబున  
 పరమాత్ముషసెడు గో + పాలమూర్ఖ  
 మూడుమూర్ఖులకును + మూలమోనాదివి  
 రాట్మున్యియాషంబె శ్రీ + రమ్యమైష  
 అమ్మువారనగల్లి + నాధారచక్రింబె  
 నండెలుగాన్మాష్టు + నందమలర

సరసస్వతిష్ఠాన ॥ చక్రింబెనవరత్న  
 వడ్డామననోప్పి ॥ వాసిగాను  
 మణిఫూర్యకంబన్మో ॥ మఱులతో మొలనూలు  
 నరయలనాహతం ॥ హరములుగ  
 ఘుసతులిశుద్ధ. చ ॥ క్రింబెమంగళమాత్రీ  
 మగచు నాజ్ఞాచక్రి ॥ మనిడిదివ్య  
 రావిరేకయుగ ॥ రమ్యసహస్రార్థ  
 చక్రింబెశుభకర ॥ చట్టమైన  
 వెయ్యిస్తంభంబుల ॥ వేడుకమంటవం  
 బయ్య తోభసకర ॥ మైనపరమ  
 సుసీరంబనెషి సు ॥ మమ్మనాచియుగాంచ  
 అంతఃపురంబయ్య ॥ అమ్మకోవుడు  
 చిత్తశలే ఘన ॥ చిత్రీదీంబులు  
 నిటిచందములతో ॥ సీశ్వరియగు  
 మోతుంబునండచ్చ ॥ ముక్తికాంతతోగూహి  
 రతిచేయచందుభె ॥ రమ్యమైన  
 చిన్మయానందము ॥ త్రైకరంబవదగు  
 తుర్యమనివచింతు ॥ రాహ్యశల్ల  
 శాగీ॥ తత్వమసినై ర్య సంధాన ॥ ధర్మమిట్టి  
 యచలమార్గదర్శనమగు ॥ నాత్మపూజ  
 సేగిభుక్తులకవర ॥ పురముచేరి  
 నాత్మపూజమసల్పి త్రై ॥ హరిగనిం  
 థరనునేంకటరత్నాఖ్య ॥ దానపోష.  
 ఓమ్మా తత్మతో ॥ శాస్త్రిః



శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మజేసమా.  
లక్ష్మివర శ్రీ వేషుగోపాల శతకము  
**శాఖాట్కా**

సీ॥ శ్రీశివపుత్రునిః సేవించిపూజించి  
• భారతీదేవినిః బ్రిస్తుతించి  
శ్రీవిష్ణుచరణముః లిప్తత్తంబులోనిల్పి  
సద్గురుమూర్తినిః స్తవమొనరిః  
ఇంద్రాద్యమర్యాలః నింపుగాగొనియూడి  
సకలక్షీంమృలః సన్మతించి  
వ్యాసవార్త్మకులః వాసిగాబోగడియు  
సుజ్ఞానపరులసంః స్తోత్రమిడియు

ఈ॥ గీ॥ చప్పుబూనితి పద్యముల్సః చిత్తగింపు  
మాణిచిత్తానుభుంగశ్రీః గానలోల  
లక్ష్మివరమురపాలహీః రఘ్యచేల  
వేషుగోపాల రుక్మిణీః ప్రాణలోల॥

(2) లక్ష సర శ్రీవేంగోపాలఁ శతకము.

సీ॥ యతిగౌప్యిసంబుఁ లరసిచూడగలేదు  
తావ్యంబులేచుయుఁ గాంచలేదు  
అమగనిఘంటువుఁ నపలెచూడగలేము  
వ్యక్త్యాత్ముంబుఁ నరయణేదు  
వేదశ్రీతులయుండుఁ వేషుక యేలేదు  
సత్కారులకుసేవఁ సలుపలేము  
అప్పాడిశపురాణఁ దృష్టియేమియులేదు  
మట్టాత్ములమ్ముక్కు సారమెదు

సే॥ గీ॥ రూగయూద్ధప్రినాయంముఁ మిగులగలుగ  
శతక రాజుబు లిఖయింతుఁ క్రిదత్తుడ  
లక్ష వరి॥ ..... 2

సీ॥ నందకు మారక్కు నవనీతచోరుండ  
వసుదేవనందనఁ వానుదేవ  
రాథావనోహరిఁ మాధవగోవింద  
గోపికాలోలాత్కుఁ గోపచాల  
శ్రీకృష్ణఁ కేశవుఁ చిన్నమాసందూత్తు  
వాణిశజనకనిఁ రాయ్యాదాత  
క్లార్టియమర్దనఁ కంపనంహరక  
పారసారథిదేవై పరమవురువు

సే॥ గీ॥ భక్తువత్సల పంచ్యాత్కు భవవిదూర  
చ్యారక్కా వాపదేవతాఁ సార్వభావ  
లక్ష వరి॥ ... ..... 3

లక్ష్మవర శ్రీవేణుగోపాల శతకము.

(8)

సీ॥ పాహికృష్ణప్రభోఽ పాహిరామప్రభో  
పాహించాకారాత్ముఽ పాహిపాహి  
పాహివిష్ణుప్రభోఽ పాహిజిష్ణుస్త్రభో  
పాహిరుక్కిసైనాథఽ పాహిపాహి  
పాహిశౌరీప్రభోఽ పాహిజ్ఞావ్యాప్రభో  
పాహినత్యస్త్రియుఽ పాహిపాహి  
పాహిమారీప్రభోఽ పాహిభక్తప్రభో  
పాహిరాధారీఽ పాహిపాహి

తే॥ గీ॥ పాహికమలజముఖనురై పాహిపాహి  
ప్ర్యాయదుకులదీపకారై పాహిపాహి  
లక్ష్మవర॥ ..... ....

సీ॥ రాధామనోహరై మాధవపరమాత్మ  
ఎరమషదనివాసఽ శరణశరణ  
పార్థసారథిదేవఽ భక్తసంరక్షకా  
మురళీధరాశోరిఽ శరణశరణ  
నారాయణాభక్తా పారిషాలద్మిమా  
వశ్వైశ్రుత్తికృష్ణా శరణశరణ  
మంచరోధారగోఽ విదహారేకృష్ణ  
వరమార్థగోవిందఽ శరణశరణ

తే॥ గీ॥ శరణనీకిదెనిక్కంబుఽ సారసాత్క  
భక్తహృత్పత్నమై సంవాసా భర్మవాస  
లక్ష్మవర॥

6

(4) లక్ష్మివర శ్రీహాగోపాల శతకము.

- సీ. శ్రీపరథామురా◆ దీపాప్తశశినేత్రీ  
పైకుంరపాననా◆ వందనంబు  
శ్రీమానిసీహృష్టు◆ శేషయసంచార  
వసుదేవతనయనా◆ వందనంబు  
సద్గుణ్యసంపన్న◆ సంరక్తితామర్య  
వందకుమారనై వందనంబు  
కడదర్శలాప్రాయై కమసీయసాందర్భ్య  
భృందావనావాసై వందనంబు
- ఛై. గీ॥ అందమాసీదు చరణారై పందములకు  
విదుసలైదషట్టికోర్కై వందనముల  
లక్ష్మివర॥ ..... 6
- సీ. జయజయగోపాల ◆ జయాఽత్మరిపాల  
సర్వేశ్వరానీకు ◆ జయము జయము  
జయజయగోవింద ◆ జగదేక పరమాత్మ  
భయవిదూరాకృష్ణ ◆ జయముజయము  
జయజయ కేశవ ◆ జగధీశ్వరానంద  
సకలలోకాధారా ◆ జయముజయము  
జయజయ మాధవా జగదేకసుందర  
సత్యరూపాదేవ ◆ జయముజయము
- ఛై. గీ॥ కృష్ణవిజయము నీభూది బ్రహ్మసుబూలు  
మానిచిత్తాబధ్యంగ భక్తానుషంగ  
లక్ష్మివర.....

సీ! శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ + దిత్ప్రికాశానంద  
 ద్వారకానిలయ జో + హరునీకు  
 రాధామనోల్లాస + లక్ష్మీకగోవింద  
 శాంతికృష్ణ జో + హరునీకు  
 సత్యవ్రిత్తాచార + నాథువ్రిత్తాచార  
 అమరసంసుర్య జో + హరునీకు  
 వేదాంతసంచార + విశ్వరంభరాధార  
 అరుణమిత్ర జో + హరునీకు  
 సౌగా గీతా నాదుజోహరులెల్లను + నాదరమున  
 నీవైకైన నన్నులు + నీలవర్ణ  
 లక్ష్మవర.....

8

సీ! నవరసపరమాన్న ఐ నవసలములకస్న  
 కృష్ణనామామృతాం + కిరముతీపి  
 పనపంచాంచార్మితు + ఘలరసంబులకస్న  
 కృష్ణనామామృతాం ఐ కిరముతీపి  
 కదలీను ఖర్మార + బిరడ శర్కులపై  
 కృష్ణనామామృతాం + కిరముతీపి  
 పాలుభిగడ సేన + పానకంబులకస్న  
 కృష్ణనామామృతాం ఐ కిరముతీపి

ఛీ! గీ! ఘనతుప్రిణ్ణద ముఖయలు ఐ గాంచినటి  
 కృష్ణనామామృతము ముక్కి + కేవలముగ  
 లక్ష్మవర.....

9

(6) లక్ష్మివర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

సీ॥ వందనంబులు భక్తి ఫందార ముచుకుండ  
సరదనీకివై బహు ॥ వందనముల  
వందనంబులు సర్వ ఐ బృందారశాధ్యక్ష  
వందనంబులు కరి ॥ వరదనీకు  
వందనం చిందిరా ॥ ముందరీహృత్పున్న  
మందిరా కేళవ ఐ సందనములు  
సందనందనసీకు ॥ వందనంబులు వూని  
సుదోహావందితా ఐ వందనములు

తే॥ ६ వందనార్థుదములు జగ ఐ ద్వంగ్యసీకు  
మందరాద్రి తరాకోటి ఐ వందనములు  
లక్ష్మివర.....

సీ॥ పుండరీకవరద ॥ పుండరీశురనాథ ॥  
జయజయవిర్టల ఐ జగధీశ  
మదసమోహానకృష్ణ ॥ మాధవమూం పాపో  
బృందావసవిహార ॥ నందతనయ  
మద్దులగూల్పిన ఐ ముద్దుల శీర్షికృష్ణ  
మథుసూదనమురారి ॥ మదసజనక  
అందజ వాహన ॥ పుండరీకదశాహు  
పాండవ సంరక్ష ఐ పాపోపాపో

తే॥ ७॥ శ్యాముసుందరచేవతా ॥ చక్రవర్తి  
అచ్యుతానంద గోధింద ॥ హరిముకుంద  
లక్ష్మివర.....

1

11

లక్కివర శ్రీవేంగోపాల శతకము

(7)

నీ॥ అజముఖబృందార ॥ కాథ్యక్తపరమాత్మ  
వన్నగశయనునీ ॥ భజనజేతు  
గజరాజ పరిపాల ॥ కామత సంద్యాయ  
భక్త రంరక్తునీ ॥ భజనజేతు  
సుజనావనా భక్త ॥ సులభదయూకర  
పాపాద్రివగ్నీనీ ॥ భజనజేతు  
కుజనసంహరకా ॥ గోవిందమురహర  
భవభయనాశనీ ॥ భజనజేతు

తే॥ గీ॥ భజనభజనంచుని భక్తి ॥ వాటలెపుడు  
పాదుచుందురు భక్తులు ॥ పరవళమున  
లక్కివర.....

12

నీ॥ నీనామకీర్తన ॥ నిత్యంబునాలక్కత్తు  
పలక నేర్చినవాడె ॥ పండితుండు  
నీరూషసుందరై మేరోజుచత్సుల  
జూడనేర్చినవాడె ॥ శుద్ధయోగి  
నీకీర్తనాదులై నిచ్చుయికీనుల  
కందజేసినవాడె ॥ యఘవిదారి  
నీవనమాలికా ॥ నిస్కృతగంధమా  
ఘూర్ణించువాడెటా ॥ ఘనతపస్యి

తే॥గీ॥ ఫాలముర్ద్యనిసోకనీ ॥ పాదములకు  
శుర్మిక్కినుతిలుంచువాడపో? ముక్కి పరుడు  
లక్కివర.....

13

(6) లక్ష్మివర శ్రీవేంగోపాల శతకము

శీ॥ వందనంబులు భ్రక్త ఫందార ముచుకుండ  
పరదనీకివె బహు ఫందనముల  
వందనంబులు సర్వ బృందారశాధ్యత్తు  
వందనంబులు కరి ఫందనములు  
వందనం బిందిరా ఫందరీహృత్వద్వు  
మందిరా కేశవ సందనములు  
సందనంధనసీకు ఫందనంబులు వోని  
సఁదోహవందితా ఫందనములు

తే॥ గీ వగదనార్యుదములు జగ ద్వంగ్యసీకు  
మందరాద్వి ధరాకోటి ఫందనములు  
లక్ష్మివర.....

శీ॥ పుండరీకవరద ఫండరీశురనాథ  
జయజయవింల జగభీష  
మదగమోహనకృష్ణ మాధవమాం హాహిం  
బృందావసవిహర నందతనయ  
మద్దులగూల్పిన ముద్దుల శీకృష్ణ  
మధుసూదనమురారి మదనజనక  
అండజ వాహన పుండరీకదశాత్  
పాండవ సంరక్త హాహిహాహి

తే॥ గీ॥ శ్యామసుందరదేవతా చక్రవర్తి  
అచ్యుతానంద గోఖింద హరిముకుంద  
లక్ష్మివర.....

నీ॥ అజముఖబృందార ॥ కాథ్యక్తపరమాత్మ  
పన్నగెశయనీ ॥ భజనజేతు  
గజరాజ పరిపాల ॥ కామిత సంధాయి  
భక్త ఎంరక్తనీ ॥ భజనజేతు  
సుజనావనా భక్త ॥ సులభదయూకర  
పాపద్రిపఱ్ఱనీ ॥ భజనజేతు  
కుషనసంహరకా ॥ గోవిందమురహర  
భవభయనాశనీ ॥ భజనజేతు  
తే॥ గీ॥ భజనభజనంచుని భక్తి ॥ వాటలెపుడు  
పాదుచుందురు భక్తులు ॥ వరవళమున  
లక్ష్మవర.....

12

నీ॥ నీనామకీర్తన ॥ నిత్యంబునాల్కుత్తొ  
పటక నేర్చినవాడై ॥ పండితుడు  
సీరూపసుంనరై మేరోజుచతుల  
జూడనేర్చినవాడై శుద్ధయోగి  
సీకీర్తనాదులై నిచ్చుయికినుల  
కండజేసినవాడై యథవిదారి  
సీవనమాలికా? నింగ్రేలగంధమా  
ఘోషించువాడెసా ఘనతవస్త్వ  
తే॥గీ॥ ఘాలముర్చీనిసోకనీ ॥ పాదములకు  
ఘోషిక్కునుతియించువాడపో? ముక్తి వరుడు  
లక్ష్మవర.....

13

(8) లక్ష్మివర శ్రీవేణుగోపాల శత్రువులు

నీ॥ పాపజాలములన్ని ॥ పారదోలెషిమంచు  
కృష్ణనామాష్టర ॥ కీర్తనంబు  
చాన్న పుట్టుక లేని ॥ చక్కనిదీషుందు  
కృష్ణనామాష్టర ॥ కీర్తనంబు  
ఆశయనీ పాశంబు ॥ గోసివేసైడిమందు  
కృష్ణనామాష్టర ॥ కీర్తనంబు  
రాగమూహంబుల ॥ రాలగొట్టిమందు  
కృష్ణనామాష్టర ॥ కీర్తనంబు  
తే॥ గీ॥ అట్టిసీదివ్యక్తిర్నా ॥ భ్యాపమతిగ  
జేసికాపాదుచూ నన్ను ॥ శ్రీష్టోముగను  
ఎక్కువర.....

నీ॥ భువబంధుఃఖముల్ ॥ పారదోగనీవే  
దీనసంరక్తకా ॥ దిక్కుమాకు  
సంగత్తోయాదుల ॥ భంగంబు నల్పుంగ  
దేవజేశ్వర్యరా ॥ దిక్కుమాకు  
దండథర్యనింట్లు ॥ దరిజేరకుండంగ  
దీవ్యనామానీవే ॥ దిక్కుమాకు  
ప్రార్థికర్మముల్ ॥ భస్మమై పోవంగ  
దేవసంరక్తకా ॥ దిక్కుమాకు

తే॥ గీ॥ నీరుగాకస్మి రష్టింప ॥ నెవరుదిక్కు  
అన్నిదిక్కులు నీవెయో ॥ సన్నుతాంగ  
ఎక్కువర.....

పక్కవర శ్రీవేణుగోపాల శతకము. (9)

సీ॥ వనదాభవర్తుండు ♦ ఘనతరనొందర్య  
 లలితసద్భూషణ ॥ లాక్షతుండు  
 నాణానుబూషుండు ♦ నబ్బతార్థితుండు  
 పర్యైందువదనుండు ॥ భాసురుండు  
 గంభీరవకుండు ॥ ఘనకంబు కంతుండు  
 మహానీయ మన్మథ ♦ మన్మథుండు  
 నెలవంకబూషులును ॥ నేతార్థింజనముపరి  
 గా పూగ్ సైనీల ॥ కళలనీను

టై. గీ॥ లౌకమోహనమూర్తి రా ♦ ధాకళత్తు  
 డనుచు భక్తులు కేరింత ॥ లాదుచుండు  
 లక్కవర.....

16

సీ॥ సుందరాకారస ॥ స్న్యాదలోదారకా  
 నీలలలనుగాంచి? జాలునెవడు  
 పుణ్యచారిత్రీలా ♦ వణ్యసురూపన  
 త్కరుణాసుధానిమ్మ ॥ గాకళత్తు  
 వందనమండ మును ॥ లందరు నిముమ్మీక్కి  
 ఘనతరషదవిని ♦ గాంచిరహావ  
 జ్యోమసుందరసీదు ♦ కోమలపదములు  
 హృదయకమలమండు ♦ వదిలపఱది

టై. గీ॥ చెంగ్ రూజిబతు గోపికా ॥ చిత్తచోర  
 మదనజనక దురారాతి మదవిభంగ  
 లక్కవర.....

17

(10)

## లక్ష్మవర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

సీ॥ వైకుంఠవాసనీ ॥ వర్ధనల్ వినునాదు  
 చెత్తులకు దుష్టాథల్ ॥ తన్నులసీక  
 నారాయణానీదు ॥ నామామృతముగోర్జీలు  
 జిహ్వాకుపరకథల్ ॥ చేరనియక  
 కషలాత్మనిపాద ॥ కమలముల్ గనునాదు  
 కషలకుబరకాంత ॥ గసగనీక  
 గోవిందనీనామ ॥ గురుముల చింతించు  
 చిత్తమందజ్ఞాన ॥ చింతనిడక  
 తే॥ గీ॥ నరకణూపంబులోనన్ను ॥ నురుకనీక  
 పరమషదమిమ్ము తైలోక్య ॥ పాణిషాత్  
 లక్ష్మవర.....

1

సీ॥ నారాయణానీదు ॥ నామామృతంబెఫ్ఫు  
 నాలుకయందీవె ॥ నాటరాద  
 దేవజగన్నాథ ॥ దివ్యమానీకిర్తి  
 చెత్తులతోవినునట్లు ॥ చేయరావ  
 జగదంతరాత్మనీ ॥ సత్యస్వరూపంబు  
 సేత్రీంబలండెఫ్ఫు ॥ నిలుపరాద  
 వసుదేవతనయనీ ॥ వరపాదయుగచినా  
 చిత్తపీతమునందు ॥ జీర్ణరాద

తే॥ గీ॥ పరమషదమబ్బునట్టై సీ ॥ పాదభక్తి  
 రూఢిపడునట్లునన్నుగా ॥ పాడరాద  
 లక్ష్మవర.....

1

సీ॥ శ్రీరఘుచిత్తేశ ॥ జీమూతపంకూశ  
 కాలహృయాతీత ॥ కంజనేత్తీ  
 ఇగధీశవేదార్థ ॥ సమ్మతసుగణజాల  
 భువనసంరక్షనం ॥ పూర్వ తేజ  
 సాధుహృవ్యాపశీలీ ॥ రాఘామనోల్లాస  
 లోకసంతతశుభ్ర ॥ శ్రీకరాత్మ  
 సింధు గంభీరాత్మ ॥ సేవకమందార  
 వైకుంశనిలయ శీర్షి ॥ వాసుదేవ

తే॥ గీ॥ ఇన్నినామంబులనుచు ని ॥ స్నేంచగలరె  
 సర్వ్యనాశంబులును దూప ॥ సరణలీవె  
 లక్కావర.....

20

సీ॥ రాధేశగోవింద ॥ రారశ్రీగోపాల  
 దుష్టరథవభంగ ॥ దురితదూష  
 పరమవురుష కృష్ణ ॥ పద్మనాభామ్యత  
 శ్రీరఘుధీశను ॥ శ్రీవిలాస  
 కాలీయమర్మన్ ॥ కంజసంహరక  
 దివ్యసుందరదూప ॥ దేవదేవ  
 కడవరదాశోరి ॥ స్వరకోటిమోహన  
 దివ్యసుందరదూప ॥ దేవదేవ

తే॥ గీ॥ శాలగోపాలసురజాల ॥ భక్తపాల  
 భవ్యమోగిహృదాన్యస దు ॥ రఘవవినాశ  
 లక్కావర.....

21

(10)

## లక్ష్మవర త్రివేణగోపల్కురకము

సీ॥ వైకుంశవాసనీ ॥ వర్ణనల్ విసునాదు  
 చెన్నలకు దుష్టాధల్ ॥ తపులసీక  
 నారాయణాసీదు ॥ నామామృతముగోర్ధిలు  
 జిహ్వాకుషరకధల్ ॥ చేరనియక  
 కమలాత్మనిపాద ॥ కమలముల్ గనునాదు  
 కనులకుబరకాంత ॥ గసగసీక  
 గోవిందసీనాము ॥ గురుముల చింతించు  
 చిత్తమందజ్ఞాన ॥ చింతనిడక  
 తే॥ గీ॥ నరకణూపంబులోనన్న ॥ నురుకసీక  
 వరమహదమిమ్ము త్రైలోక్య ॥ పాంచాత  
 లక్ష్మవర..... 1

సీ॥ నారాయణాసీదు ॥ నామామృతంబెష్టు  
 నాలుకయందీవె ॥ నాటరాద  
 దేవజగన్నాథ ॥ దివ్యమానీకిరి  
 చెన్నలతోవినుసట్లు ॥ చేయరావ  
 జగదంతరాత్మనీ ॥ పత్యస్వరూపంబు  
 నేతర్యంబులందెష్టు ॥ నిలుపరాద  
 వను దేవతనయనీ ॥ వరచాదయుగినా  
 చిత్తపైతమునందు ॥ జేర్పరాద

తే॥ గీ॥ షరమపదమబ్యంటైన్టై సీ ॥ పాదభక్తి  
 రూఢిపదునట్లునన్నగా ॥ పాడరాద  
 లక్ష్మవర..... 1

లక్కావర శ్రీవేంగోపాల శతకము

(11)

సీ॥ శ్రీరఘుచిత్తేశ ॥ జీమూతసంకాశ  
 కాలత్రియాతీత ॥ కంజనేత్రీ  
 ఇగ్రిషచేదార్థ ॥ సమ్మతగుగజాల  
 భువనసంరఘనం ॥ పూర్వాతేజ  
 సాధువృద్ధావ్యస్తి ॥ రాఘామనోల్లాప  
 లోకసంతతశుభ ॥ శ్రీకరాత్మ  
 సింధు గంభీరాత్మ ॥ సేవకమందార  
 వైకుణ్ణనిలయ శ్రీ ॥ వాసుదేవ

శై॥ గీ॥ ఇన్నినామంబులనుచు ని ॥ స్నేంచగలరె  
 గర్వాపంబులను రూప ॥ సరణీవె  
 లక్కావర.....

20

సీ॥ రాధీశగోవింద ॥ రారశ్రీగోపాల  
 దుష్టరథవభంగ ॥ దురితదూర  
 పరమవురువ కృష్ణ ॥ పద్మనాభాచ్యుత  
 శ్రీరఘుధికసు ॥ శ్రీవిలాప  
 కాలీయమర్థన ॥ కంసవంహారక  
 దివ్యసుందరరూప ॥ దేవదేవ  
 కావరదాశోరి ॥ స్వరకోటిమోహన  
 దివ్యసుందరరూప ॥ దేవదేవ

శై॥ గీ॥ భాలగోపాలమరణాల ॥ భక్తావల  
 భవ్యమోగిహృద్యాప మ ॥ ర్ఘవవినాశ  
 లక్కావర.....

21

(12) లక్ష్మివర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

సీ॥ లలితకసకచెల + లావణ్యపరిశూల్మ  
జయగోపికానాథ + నదమలాంగ  
హరివరమాత్ముద + యూంబోధికేశవ  
సారసభవముత + చరణకమల  
సనకాదిమునివంద్య + సజ్జనపరిపాల  
చేవకేనందన ? దేవదేవ  
శికర మాఖనుత ? సర్వజ్ఞసర్వేశ  
రాజీవనెత్తినిరదను దేవ

శై॥ ౬॥ త్రిమాఠిశ్రీకృష్ణ + చిన్నయాత్మ  
గోపికాలూల యుణముని + కొటిపాల  
లక్ష్మివర..... . . . . .

21

సీ॥ భవనినాశాచ్యుత ? పరమ పదనివాప  
పద్మసేతా ? దేవ ? పరమపురుష  
దీనశరణ్యయో ? దేవదేవశ్వరా  
కరిరాచ్యు రదభక్త + కల్పభూజ  
సందగోపకశాల ? నాథహరేకృష్ణ  
కళ్యాణగుణాభ్యుద ? కంబుకంత  
కొస్తుభవతుసం ? క్రందనముతపత్త  
రాఘామనోహర ? సాధువంద్య

శై॥ ౮॥ లోకగుడపు పరమాత్మ ? లోకనాథ  
రమ్యసూధామ యమకుల ? రాజచంద్ర  
లక్ష్మివర..... . . . . .

21

సీ॥ సత్యసతీలోల ॥ జాంబవతీనాథ  
 కోరిందిధర్మశ్శీ ॥ కమలసేతీ  
 శీలమాసతీ ॥ చిత్రాబ్జసంచార  
 బిత్రీవింగాషతీ ॥ మసిసిశ  
 భద్రసతీమూర్తి ॥ పద్మమట్టదరాజ  
 రాధికానాథశీ ॥ నాథశౌరి  
 అఖలభక్తాధార ॥ యూగమసంచార  
 ద్వారకావాసశీ ॥ వాసకృష్ణ  
 తె॥ గీ॥ పదియునార్యేలు ॥ కృతునీ ॥ వృక్షమున్న  
 నస్తురిత బ్రహ్మచారినీ ॥ వంద్రుబుధులు  
 లక్ష్మివర.....

24

సీ॥ ఆమహారముఖరూపా ॥ నిషభక్తులక్షీదు  
 మాటయేతారక ॥ మంత్రీమరయ  
 వృష్టిదనారద ॥ పరమభక్తులకునీ  
 పటకులు తిరుమంతీ ॥ భావవిధులు  
 శబరియవాల్యది ॥ పశ్చిలవత్తులకు  
 సీనామమేమవో నియమజవము  
 కరిరాజహనమంత ॥ ఘనవిభీషణులకు  
 రమగానీనునా ॥ నామాష్టరములు

తె॥ గీ॥ పరమపావనమంగళ ॥ వృదముగాదె  
 రామకృష్ణాదినీదివ్య ॥ నామములను  
 లక్ష్మివర.....

25

(14)

## లక్ష్వవర శ్రీవేంగోపాల శర్మ

సీ॥ గార్వంబుచేబీక్కి ॥ కష్టాబుతోవేద  
 కరిరాజనసలీల ॥ గాచినాన్త  
 శరణన్న యానిభి ॥ వసునకు నష్టాడే  
 మెచ్చిలంకారాజ్య ॥ మిచ్చినాన్త  
 తండ్రిదండనలకు ॥ నండనీవనివేదు

హృషిదు బాధల ? బాపినాన్త

శబరిదెచ్చినపండ్లు ॥ చనిఖాచిథింది  
 యుత్త యథదవినీ ॥ వాసగినాన్త

శై॥ గీ॥ అటులనేనన్న రష్యించు ॥ మూడరించి  
 జన్మరాహిత్యనదవిమ్ము ఖాళ్యితముగ  
 లక్ష్వవర.....

26

సీ॥ మూడవనెలయందు ॥ మద్దులబాలుడై  
 దానవిసంహర ॥ దైత్యదెవదొ  
 ఏడవనెలయందు ॥ సగసిత్యావర్తు  
 పెడడట్టుకునిచంపు ॥ మేటయెవడొ  
 ఏడాదికుఱడై ॥ యెగసి యాశకటుని  
 పాదంబుతోగూల్చు ॥ బలియుడెవడొ  
 బాలుడై సాహసా ॥ దాఖసియైతనమేన  
 మూమగు కంసుని ॥ మూపెనెవడొ

శై॥ గీ॥ దుష్టవరకాదిదైత్యల ॥ దునిమెనెవడొ  
 అట్టిశ్శిక్కపుషుపునీవై ॥ యమరవంద్య  
 లక్ష్వవర.....

2

సీ కృష్ణాయనిపలుక ॥ కృతసుగ్వముహోన్  
 భవబంధదింఖలుల్ ॥ బాసిపోన్  
 దేవకీసత్యత్రీ ॥ దేవదేవాయన్న  
 పంసారసాగర్ ॥ హింసత్తొలగు  
 మోహనాచార్తీ ॥ ముద్దుకృష్ణాయన్న  
 కామలోభాదుల ॥ గర్వమడగు  
 మాధవా యనియన్న ॥ భాధలునశియించి  
 యామణత్రీయణు ॥ నోషమెడలు

శ్రీ గీ జన్మముణ్ణాదిమఃి అముల్ ॥ పమసిపోన్  
 కృష్ణీమహావాయ సం ॥ క్రసముల.

లక్ష్మీవర.....

28

సీ సంసారమనఃతమ్ ! స్మృఘుంబులడునే  
 భక్తిసారజ్యోతిః ప్రభలేక  
 తాపత్రీమూర్ఖీల ! దావాగ్నులారునే  
 భక్తిసారసువృటిః ! సక్తిలేక  
 నిష్టేషస్తుభాన ! మోహంబుగలునే  
 భక్తిసారాంజనః ! రక్తిలేక  
 సకలమురితదుఃథ ! జలరాసులింకునే  
 భక్తిసారసుభద ! భాగ్నిలేక

శ్రీ గీ భాధికృష్ణనామూహృత ! పరమమంత్రీ  
 సారవన్ జీవనోషధి | సారఘిదియై

లక్ష్మీవర.....

29

(16)

లక్కవర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

సీ॥ పాంచాలికినివస్త్రీ ॥ బహుభంబుగల్పించె  
 భవదీయకర్యానైనీ ॥ శాసనంగ  
 యలకుచేలవిదురు ॥ లక్ష్మీరులకుగల్లే  
 కృపస్తికరుణాను ॥ త్విప్రశదవి  
 ముచుకుండమై శేషియు ॥ ములరులందిలిము క్రి  
 రాధేశమంత్రీ సు ॥ బోధవలన  
 గోపికాస్త్రీలును ॥ గోపకలాదిగా  
 చోద్యంబుగాముక్తి ॥ చూరగౌనిరి

తీ॥ గీ॥ పరమావన మంగళ ॥ ప్రిదముగాన  
 ఏమిచెఱ్ఱుదు శీర్పుకృప ॥ నామమహిమ  
 లక్కవర.......

సీ॥ కావుకావుమటంచు ॥ గాకాసురుషరాగ  
 కాదిరక్షించిన ॥ నుడవీవ  
 శిలమైనగాతము ॥ చెల్యనుషద్రీజం  
 ఒన కాంతజేసిన ॥ ఘనుడవీవ  
 అట్టుచూతాటక ॥ గొట్టివేగముగాఢి  
 కట్టియాగముగాచు ॥ దిట్టవీవ  
 డంతి వత్సలభక్త ॥ చింతామణివిశ్వీ  
 మునుగాముచున్నట్టి ॥ ఘనుడవీవ

తీ॥ గీ॥ భక్తసంరమంచిరుదు ॥ పరగనీవ  
 గానసిభక్తియేగతి ॥ గానలోల  
 లక్కవర.....

సీ॥ సంసారనాగర + హింసనుతోలగింప  
 గోపాలమంత్రీంబు + గుర్తుగాదె  
 మోత్తంబజేర్పించు + దీక్షకుతగుబాట  
 కృష్ణనామభ్యాన + తృష్ణగాదె  
 యామాత్రీయమను + యేరుబుదాటింప  
 గోవిందక్రిక్రన + నావగాదె  
 కామమోహదుల + ఖాడించుటకుగాను  
 కమలాత్మభజనయన + గత్తిగామ

శై॥ १॥ యేమిచెప్పుదు శీర్పుకృష్ణ + నామమహిమ  
 నలవిగాదయ్య వరించ + వజనికైన  
 లక్క వన..... ३२

సీ॥ బాల్యంబనందున + భామామఱలగూడీ  
 తిరుగుతెగాని సీ + స్వరణలేదు  
 తయగంబుననుచాల + దారానుతాదుల  
 పోవణగాని సీ + పూజలేదు  
 వృద్ధాష్టమందున + వెద్దసంసారంపు  
 చింతలోనుంటిమిా + చింతలేదు  
 చావుసిద్ధం బైన + శమకింకరులట్లు  
 పాశంబుననుజ్ఞట్టే + చార్యాములగు

శై॥ २॥ లాగొంపోవయుపుడేమి + లాభమింక  
 సేనిపుడెసేతుగోవింద + సీదుభజన  
 లక్క వర..... ३३

(18)

లక్కవర శ్రీవేంగోపాల శతకము

సీ॥ శ్యాములవర్ర న + తోక్కుమలాంగశోరి  
 శంఖచక్రిద్వయ + శన్తమాస్త  
 సందయశోనాత్మై । సందనగోపాల  
 వాసుదేవార్థా । వర్తదమన  
 వత్సబకాదిక । వైసంహరకా  
 గార్భాదైత్యైయ । కాలకృష్ణ  
 కబితదవశిఖ + కంజజనన్యత  
 కంససంహరకా + కంజనేత్రి

శై॥ ౬॥ దేవతావక్రివర్తివి + దేవదేవ  
 అలవియేనిన్యవర్తింప ! నలువైన  
 లక్కవరః.....

६

సీ॥ రాసక్షేరోల్య రాధాహృదాంబోజ  
 వసుచోగగోపిలా ॥ వర్గమార  
 నవసీతహరయో \* నవమన్యాధాకార  
 వంచితవిద్యిష + ద్విరసమూహ  
 శీతపారిజాతకు + జేశయుహితవిధు  
 లోచనయుగళైతై ॥ లోకశూణ్య  
 కాల్యియఫణిఫణ ॥ ఫుట్టనగోపికా  
 గీతాప్రమోదసం ॥ గీతణోల

శై॥ ౭॥ వ్యామకేశాదిసన్యత । శ్యాములాంగ  
 సకలదాసావనాశోరి ॥ జగదధీశ  
 లక్కవర.....

నీ॥ కాల్యయఘణమవో ॥ కేళ్లివిలోలనా  
 రదగానలోల నీ ॥ రదవినీల  
 పూతసంహర ॥ భువనత్రియుప్రభో  
 మురవరకాంతకా ॥ ముద్దుబాల  
 ధేనుకముఖమప్ప ॥ దాసవాంతకశోరి  
 శిశుపాలసంహర ॥ చిన్నికృష్ణ  
 క్రీతుపదిపాలకా ॥ కాలయువనయుమ  
 మూగధమదహర ॥ మానినినుత

ఛే॥ గీ॥ పాలితామరణాల కు ॥ బ్యావిలో॥  
 గోపికాసటతస్కృత గోపబాల

లక్కవర.....

87

నీ॥ శకటాసురహరణ ॥ సర్వీజగన్మయ  
 శంఖచక్రిప్రభో ॥ శచ్చమాప్త  
 జగదంతరాత్మక ॥ సారసదశనేత్రీ  
 ఉదవగురువరా ॥ ఉత్తమాఖ్య  
 ప్రిహందముఖభక్త ॥ పరపాలకరిపాల  
 భుక్తదవానల ॥ పూర్ణశేష  
 అర్థనసారథి ॥ యూసందదాయక  
 శీవైతసుభగుణ ॥ శీవరాత్మ

తే॥ గీ॥ దేవీగర్భసంచాత ॥ దేవదేవ  
 తలతునుతియుతుధ్యానించు ॥ తగభజితు

లక్కవర.....

88

(20)

లక్ష్మవర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

- సీ॥ ఘనులుఘనులనికాళ్ల ॥ గజైలందెలుమోర్చయ  
మొలనులిఫుటులి ॥ ముగ్గనటిం  
రాకేందువదనంబు ॥ రక్తిగాదరవోన  
శోభతోంగముల శుభముదెల్ప  
భానురానాశికా ॥ భృరణవోముత్యింబు  
బింబాధరముపైన ॥ పెంపుగుల్క  
దిదిసకస్తూరి ॥ తిలకంబుతోగూహి  
నిటలతటద్వ్యతుల్ ॥ నివ్వటిలగ  
టై॥ గీ॥ ఎరయనవమన్మధాకార ॥ మైసనీదు  
భవ్యదర్శనపొగదే ॥ భక్తునకును  
లక్ష్మవర.....
- సీ॥ వేపలైలోగల ॥ గోపభావాలయిండ్ల  
పైన్నదొంగిలినాపె ॥ వేడుకలర  
ఘనముగనుయోద ॥ గచ్ఛెనుచూర్చోల  
రజ్జవందమసీదు ॥ బొజ్జుట్ట  
అండపిండాండ బ్రీ ॥ హ్యైండమంతయుగాంచి  
నీముథింబునత్తలి ॥ నిర్మలముగ  
వాసప్రఫున్షైలా ॥ వర్షమాపవేగోట  
గోవరనాదినీ ॥ గౌడుగుజ్జైసి
- టై॥ గీ॥ గోవులనుగాయుచుండగ ॥ గోపకులతో  
తెలియలేడయ్యేనీమాయ ॥ నలువయచార  
లక్ష్మవర.....

లక్ష్మివర శ్రీవేంగోపాల శతకము

1

నీ॥ వద్దున్నిచ్ఛినమూము ॥ పాదాధికినిబహు  
మూనమూర్ఖాముబూ ॥ ధానలంబు  
విందారగింపుగై ॥ వేష్టుబీలినమామ  
గఢతేర్పుటాప్రాదు ॥ కట్టుమరయ  
స్తుర్యవ్యామిమూర్ఖుపూ ॥ మురవకినొప్పించి  
ప్రార్జిభముగొంట ॥ వుదనంబ  
మూమూయనుచుగొప్ప ॥ మానిమల్మైరపెట్  
మూర్ఖంగముచేయై ॥ మంచిభవిం

తే॥ గీ॥ సర్వలోభాధిపతివిసీ ॥ చర్యలిట్టు  
విషయకాభ్యాలు మూమల ॥ గినిసియలు  
రెల్చాధింతురిదియునీ ॥ వల్లగలిగ  
లక్ష్మివర.....

నీ॥ వెన్నదోంగిలిమెక్కు ॥ వేదాంతగూఢార్  
ములబల్కు నయదేర్ప ॥ గలిగినాన్  
సేలక్షున్నలగిటు ॥ విజ్ఞానేనాక్యాచి  
మంచియుద్ధునుడు - ०१०చినాన్  
ఆలమేపుచునాట ॥ లాఘుచునవలీల  
దాహాగ్నిసుధనోలై ॥ దాన్నినాన్  
మన్ముమెక్కుచునోట ॥ కస్తుతల్లికజాండ  
కొట్టబూషువెరిన్న ॥ కుఱ్ఱపథయు

తే॥ గీ॥ భక్తహర్షమూబు సంవాస ॥ ధర్మనాస  
అస్యసౌందర్యజీతచంద్రీ ॥ యూదమేంద్రీ  
పాలితామరజాలగో ॥ పాలబాల  
లక్ష్మివర.....

- (22) ఎక్కసర శ్రీస్తుంగాపాలశతకము.
- సీ॥ పాంచాలికప్రభిన + పాకబూధములోని  
 బలుపాకుధరబల్క + బ్రహ్మవృషట  
 కుంటుచేతుఁ నొతు + కుబ్బగంధపుపూర  
 విలపస్సెతరయ్యెజైపు + గలడహార  
 పీరిందిదురుడిచ్చు + పేదసాదమువెల  
 సలచియేబల్క + కై + సాహిత్కాన  
 దిగుతుచెంగునను కు రు చేలుండుగ్గట్టిన  
 పృథకముల్యేలదెల్చు + పెద్దగలడ
- రే॥ १॥ థథిరథక్కులపాలిటి రు పారిణార  
 మనెడు బిరుదంబురూఢి సీ రు కగునుగాని  
 యితెన్నదే సంబులనువారి రు శైల్మలగును  
 లక్కమర.....
- సీ॥ చేపిడిగ్గుద్దుతో రు శికికంతుగల్పిన  
 సరుదుబ్బుహన్నల + ముఱవిచునుచు  
 మరణిముఖరహ్య + చూపులహో సరకుని  
 దెగటార్పు యబలసీ + దేవియనుచు  
 పూముల్కి-వేసి య + స్వారహారునొందిన  
 యట్టియనంగుడు + పట్టియనుచు  
 గజపురిహాలమున + గంగముంపేజాలు  
 నాతండుబలుడు సీ + యచ్చ యనుఁ
- తే॥ గీ॥ గర్వహూకార్పీనుమనుచు సీ + కాళ్ళబడిన  
 ముఖ్యువిదనాదుటది శాస్త్రీ రు నమ్మతంజె  
 నర్వశాస్త్రీరథవేత్తవి + చర్యలేల  
 ఆక్కమర.....

శిండక్కిసిహృద్యుత్త ॥ శేషయమదభ్యంగ  
 ఖపదైర్యపందోవా ? గర్వభంగ  
 తుజ్ఞామనోల్లాస ? గోపికాశరిషాస  
 యుక్తాశాశ్వాధ్యాస ? మోగ్యహస  
 చాల్యాయిల్పుచెల ? భాగ్యపంధాయక  
 పాకశాపనల్పు ? పటమయిల్ప  
 థల్లుమర్మోవా + భావవిచ్ఛేషక  
 శరమవేదాంలవా + క్షుభవమతి

తీ. గీ. రాజసూయమహాధ్వరా + రాధ్వరాగ  
 గోపికాశరపూల్లోల + గోపయాల

44

సీ. ఇందిరాకరలిప్త + చందనంబునుమించి  
 సత్యకీళదవోటు + చల్లదనపు  
 థరథ కీనోసగు క + వ్రూరపువిడాబున  
 కగ్గమూగోపిక + బుగ్గపోటు  
 నీలారచితసుమ + మాలనుతలదన్ని  
 కదువోయుక్కబ్బ + కాగిలింత  
 మహాతీస్వినార్యంత + మాధుర్యమనుమించె  
 గోపాలకులవెష్టి + గొల్లమద్ద

తీ. గీ. లెంతొపింతలు సీచర్య + లెన్నువకము  
 పేదవేదాంతవేద్యంద + వాదికైవ  
 మరముసీవేగదాకృష్ణ + సరసిఖాయ  
 లక్ష్మివర.....

45

(24)

లక్కావర శ్రీవేగోపాల శతకము.

సీ॥ వచ్చిగొల్లలగుఱు విజుద్దైష్ట్రీష్ట్రీష్ట్రీ  
 నుర్మర్మమాశ్రీ చౌధ్యషంకార  
 ఆమందలలోన యుర్భాశషిష్టబులు  
 నామగామిష్టుత స్వనమెవింత  
 పాలమృకొనుగొల్ల క్రూవడుచుత్తెలునీకు  
 వట్టాపుదేవులూ పద్మవలెను  
 కడిషిష్టగుత్తులు క్రొనుభమోవేక్య  
 సంపదాయెంతోహ స్వాప్నప్రభు

తే॥ గీ॥ తలపముడనున్న లేగలు వలుపులెల్ల  
 వండిపై దియునింపిన నిండుకొట్టు  
 మూవ వెకుంరనగరమూ శేషఖాయి  
 లక్కావర...;

సీ॥ గొపికుచప్పలీ కుంకుమాంకితపత్త  
 సుంతతభక్తము సాధురక్త  
 కంసాంధిభలదైత్య గజషుట్టామార్కుత్త  
 కదనపిభుండిత మదవిపత్త  
 సంపులసీరజ సాభాగ్యదకటాక్  
 నతవర్ణసంరక్త జాతిదీము

తే॥ గీ॥ కాముతార్గనపిభ్యాత క్రూపుము  
 అశ్చీయించితిచేరి జేయకుముపేత్త  
 నీషదిక్కు సుమిమార్యాధి నీరజాక్  
 లక్కావర.....

సీ॥ అన్యంగనలజూచు॥ టుఫు సౌతువందున  
 జలకమాడెడిపట్లు॥ చాలతప్పు  
 మదియునువస్త్రాఃస్య వారగంబునింద్యైమై  
 పాసకారణసుంచు॥ బుల్కువిధులు  
 సగ్గుజూచుటమహా॥ నరదాయకమంచు  
 సాప్తముల్ వేనోర్భ్రూ జాటవినమై  
 సాందీపునొద్దులు॥ చదివినశాప్తంఖ  
 లిందుకాథలిరగో॥ విందక్కుషు

టే. గీ॥ తోయముపుడి వైకిచ్చే॥ తులనువెగార్పి  
 వచ్చిపటమాఱగొమ్మాచు॥ బలికెర  
 దేవనీవింతలవించి॥ తెలియగలడ  
 లక్ష్మవర .....

48

సీ॥ యదుకులభూ వా॥ యూదవతోమా॥  
 బలరామసోదరా॥ పాపోపాపో  
 మురళీసుగాయా॥ ముచికులవరక్కుతా॥  
 పాండవభుయవార్॥ పాపోపాపో  
 గోకులవర్ధనా॥ గోపికార్తులాత్మ  
 భక్త్వోముసన్నుతా॥ పాపోపాపో  
 తులసీవిభూమా॥ కలిభయదూమా॥  
 పాపవినాశన్య పాపోపాపో

టే. గీ॥ భక్తుముదారసీసివ్యు॥ పాదపూజ  
 సంఘమండిచెనోక్కప్పా॥ నల్పుబోయిన్పు

(26)

లక్కవర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

సీ॥

పార్థసారథివౌచుః పార్థసుకుష  
 గీతారథోధవిః భ్యాతిగాను  
 దసరసప్తాదిః భ్యాయంబులనుబల్మి  
 ఉవనివత్సారంబుః నోజదెలిపి.  
 దివ్యసేత్రీమిలిచ్చిః దేహిష్యమానమ్మా  
 విశ్వమూర్ఖముజ్ఞామి వేడ్కుసట్లు  
 పార్థసాంజేహంబుః భారదోలియురణ  
 సంగంభిషేయవేః శర్వవినుత

తే॥ గీ॥

భద్రికాశ్రీమమందు దః పంబుసల్పు  
 నరుడు నారాయణుడుదిగారెః పరమపురుష  
 లక్కవర॥ .....

సీ॥

ఎక్కడిసతినుతుః లెక్కడిచుట్టుబు  
 లెక్కడిహితులునుః మక్కువలర  
 నెక్కడిపోదగుః లెక్కడితలిదండ్రు  
 లెక్కడిపొత్తులీః యలకుగాంచ  
 నెక్కడిపెశుభ్యుత్యుః లెక్కడిరాజ్యుబు  
 లెక్కడిసొభ్యంబుః లక్కజముగ  
 నెక్కడిసంసారః మిదియఁతయనుమాయ  
 స్ఫువ్యుతుల్యముగదాః సరసిణాతు

తే॥ గీ॥

యుట్టిభోగంబులుందాశః నీససించి  
 నిన్ను సేదుతెఱునతరః నిల్చుపదవి  
 లక్కవర॥ .....

నీ॥ వగలన్నమయములః బలికెదునాదగు  
కలుకుతేవీనాముః పరమజపము  
హస్తయుగ్మముతోడు ననుదినంబునుజేయు  
పలురీతిషునులెద్దిాః పాదసేవ  
నవనిషైనిడెసునాః యదుగులుఫరికించ  
దమకునుజేయిప్రీః దక్కణములు  
పాన్పువైనిశ్చలట్లుః పవళించుటలుగీకు  
పసుథివైనాప్రాణగుః వందనంబు

తే॥ ౨॥ గాదలంచుము సతర్తంబుః కమలనాభ  
నాదుకోర్కెలనీడెర్పుః సభినసేత్రీ  
లక్ష్మవగ్॥ ..... ౨

నీ॥ పరమభాగవతులుః ప్రిప్లదనారద  
బక్కగార్ణిభిష్ములుః శుకుమవ్వి  
వ్యాసాంబరీషులుః వాల్మీకిషుతీయు  
గౌతమమాండవ్యుః కణ్వముఖులు  
అగ్నసవాళిష్టుః లకూర్మీరక్కోకుల్  
బలివిభీషణులునుః భాగ్వతండు  
శైవకుండంజనీః నూనుండుబృహదశ్వు  
ముఖులొసద్భుక్తుః మూర్తుల్ల

శో॥ ౩॥ మిగులవర్ణించలేర్చన్నుః మిగురాముల  
సేసువర్ణించనేర్చన్నుః సీరణాము  
లక్ష్మవగ్॥ ..... ౩

(28)

లక్కవర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

**సీ॥** పత్యభామాచిత్త ష సరసింఘదభృంగ  
 నీలసీరదనిభ ష నిర్మలాంగ  
 ఖలవైరినందోహ ష కంఛాతమాతంగ  
 అశార్జింతకరుణాయు ష తాంతరంగ  
 నారదపనకస ష సందనాద్యనుషంగ

సంతతనిగమాంత ష సత్ప్రీషంగ  
 సకలహీక శేరీయ ష సంధాయకాపాంగ  
 సర్వీషత్తదు ష రర్విభంగ

**తే॥ ౬॥** ఖండితాసురసముదాయ ష కదనరంగ  
 నిండుకృషజూడుమానస్స ష పాండురంగ  
 భాసుఢను గౌలు దావంగ ష దయచెలంగ  
 లక్కవర.....

**సీ॥** శారదచంద్రికా ష సమరుచిష్టైయంగ  
 వీఱాబునొకచేత ష వేష్టనమర  
 అమృతోపమానషై యలరాయ పాయస  
 భక్తింబునొకచేత ష హరిథవిల్ల  
 పుండరీకసఫుంబు ష నిండుచందురుగేరు  
 కాంతులుమెడక్రీగదై గంతులిడగ  
 కనకసూత్రీస్థీత ష ఘంటావీతానగబు  
 దిసమెలమోర్జిగుచై తేణరిల్ల

**తే॥ ౭॥** తలివైనువెంటముద్దుగా ష తప్పుటడుగు  
 లలరదిరిగెడుదివ్యది ష గంబరుండు  
 పద్మపత్రాక్షసీవైశ్రీ ష పతిముకుండ

నీ॥ ధనముకుమించిని థాటియూర్కారత్నంబు  
 రమ్యమామరళీయై రత్నమిదియు  
 వెలలేనినేడుక వేదాంతరత్నంబు  
 శ్రీకృష్ణరత్నంబు శ్రీపమిదియు  
 చోరులకండ్రీ సుందరరత్నంబు  
 లక్ష్మీకరగులై రత్నమిదియు  
 దాటద్రీదోషంబు నాయమారత్నంబు  
 శ్రీకృష్ణరత్నంబు సిద్ధమిదియు

తే॥ గీ॥ లక్ష్మీకిని యిక్కుశాశ్వతు రత్నమిదియె  
 రమ్యమాకృష్ణమంత్రీముఁ రత్నమిదియె  
 లక్కువర॥ ..... 56

నీ॥ శ్రీకృష్ణభూజించై చేతులు నేతులు  
 శ్రీమిష్టఖాగడెడి జిహ్వజిహ్వ  
 గోపాలమారిగాంచై చూపులేచూపులు  
 యదుసందనుని మెల్కుమ్ము సుదురమదురు  
 కమలాఛుకథనిని కర్మంబెకరంబు  
 మాథవునుందుండు మససుమనసు  
 శైవద్వకునేగు చరణముల్ చరణముల్  
 పురుషోత్తముసథిరాది బుద్ధిబుద్ధి

తే॥ గీ॥ దీనరక్కుతలపెడి దినమెసినము  
 వేదవేద్యనివ్యాప్తించై విద్యవిద్య  
 లక్కువర॥ ..... 57

సీ॥ నీలమేళమునందు ♦ నిలచిన కొర్కెరు  
 మెరుస్తురీతిని సిరి ♦ యురమునందు  
 ఈడిభాగముసనీళ ♦ యెడమభాగాబున  
 భూదేవి ఒహురత్న ♦ భూమాములు  
 బంగరంచులకు సుం ♦ భావప్రములుదాల్చి  
 వెలయంగగస్తారి ♦ తిలకములర  
 లీలగా మెరయుచు ♦ నచి సమూహమురీతి  
 కుట్టలాలకంబులు ♦ నిటులమునను

శై॥ ॥ ఇనులకాటుక గుధలే ♦ పనము లమర  
 వరకిరీటంబుగల నిన్ను ♦ సరయుకోరెక్క  
 లక్కవర.....

సీ॥ మకుటకోస్తుభూరత్న ♦ మకరటుడలములు  
 ఘునమేళు లాంగద ♦ కంకణములు  
 పరనవమాలికా ♦ వైజయింతులతోడ  
 నమర్మగై గ్రేయక ♦ హరములును  
 కనకాంబగమునీల కాంతులనీను దే  
 హమునందు వెంగగా ♦ నభయద  
 కలితడష్టణకర ♦ కమలంబుపావన  
 చరణంబులవ్వింప ♦ దెచ్చవుచూప

శై॥ గీ॥ వామహస్తంబుజము కటి ♦ సీమనోపు  
 భక్తకల్ప కవిభాద్యతి ♦ బరగుదీపు  
 లక్కవర.....

సీ॥ పాదపద్మంబులు + పాతాళలోకంబు  
 వరథిభాగము + పగమపదము  
 మధ్యలోకంబులు + మధ్యభాగంబాను  
 నేత్రింబులుపద్మ + మిత్రిశశలు  
 శోత్రముల్ దిక్కులు + సుమఖతనాశికా  
 గ్రింబును సత్యయు + గ్రూబుగ్రాగ  
 జహ్వానీరవంభుల్ + సిద్ధమాకుషీయం  
 శోధి బృందంబు సం + పూర్ణమలర

శై॥ గీ॥ నాడులెల్ల బ్రీనాహము + నంగణాము  
 ములును వృత్తజాలంబులో + పాసగనీకు  
 లక్కావర.....

61

సీ॥ శల్యముల్ గాంచనీ + సర్వాశైలింబులు  
 కేశపాశంబులు + శ్రీశనీకు  
 మఘజాలంబులు + మిగులప్రాణము గంభ  
 వాహుండు బొహుంల్లు + వాశిగాను  
 నిందాందులైయుపై నింపుగ + గుహ్యాందిర్  
 యంబు ప్రీణానాధు + దరయనీకు  
 శృష్టిసదీవీర్యమ్ + వెలయుస్తు సనం  
 బెన్నుగ ఉర్గంబు + సన్నతాంగ  
 శై॥ గీ॥ సారవాగిందిర్యియంబెన్ను + సమతపహిన్న  
 దంప్త్యిలునుదండనాస్తుండై + తలంపనీకు  
 లక్కావర.....

62

(82) లక్ష్మవర శ్రీవేంగోపాల శతకము

సీ॥ త్రికృష్ణనకుసేవి చేయనిదేహంబు  
గాలినోవిట్లుల్లా కడలుళవము  
నిందిరాపతిగాంచి నెరుగని చతున్నల్లి  
కేకపించాత్ముల్లి లోకమాందు  
హరిశ్చాజనములేని హస్యంబులునుగాంచి  
నావతైంగదా నాణ్యములర  
శౌర్యికధలువిని సేరవికర్మల్లుల్లా  
శర్వతచ్ఛిలములు పరగగాంచి

తే॥ గీ॥ వరదునామంబు పొగడని వక్త్రములర  
దోలువాయిద్యసమముగో పాలకృష్ణ  
లక్ష్మవరి ..... 62

సీ॥ సద్గురునాజ్ఞను శ్రీవణసంకీర్తనల్లి  
వందవార్ఘ్యములు సందములర  
సభ్యంబుసేవయు సదములాత్మార్ఘ్యన  
దాస్యముల్లచింతని ధర్మముగను  
నవవిధభక్తితో నారాయణనియందె  
చిత్తంబుసింపియు సేవజేతు  
నిటువంటిసద్భక్తి యెప్పుడునాయందు  
నిలచియండిబుద్ధి నిలమనిమ్ము

తే॥ గీ॥ భక్తసంరక్షణానంది పాపనాత్మ  
మానిచిత్తాబధ్యంగశ్రీ గానలోల  
లక్ష్మవరి ..... 63

సీ॥ జీవముండగనిన్నె ॥ చిత్తంబులోచేప్ప  
 సోత్రీంబు సల్పెద ॥ సుస్థిరముగ  
 కథవాత్తైత్యముల్ ॥ కప్పియుండగనిన్ను  
 ధ్యానించలేసేము ॥ తలపశేన్  
 దీవముండగనింట ॥ నోపికపనులెల్ల  
 ఇక్కట్టెట్లుకొనిన ॥ చందముగను  
 భద్రీంబుతోరామ ॥ భద్రాయటంచును  
 యిప్పుడేతలపోతు ॥ నిందిశేశ

తే॥ గీ॥ చిత్తమందున మరువక ॥ శేషయున

నిన్నుస్వరియాతు తలపోతు ॥ నిశ్చీలముగ

లక్ష్మీవర ॥ .....

64

సీ॥ జన్మమేచింతయు ॥ జరయును చింతయ్యా

భార్యాయుచింతయై ॥ బరగుచుండు

అన్నిటసంసార ॥ మధ్యికమ్యా దిగతమ్యా

నాశయుచింతయ్యా ॥ వాసిగాను

కర్మంబు చింతయ్యా ॥ గడువడిసుతులును

చింతయ్యానీపూజ ॥ చేయుచున్న

సరలోక మేచింత ॥ సరకంబుచింతయ్యా

త్రిహరిసీచితు ॥ చేయుకున్న

తే॥ గీ॥ నిన్నుచింతించదొలగును ॥ అన్నివెతలు

గాన కరుణించు నీచింత ॥ గల్లునట్లు

లక్ష్మీవర ॥ .....

65

(84)

లక్ష్మవర శ్రీవేంగోపాల శతగము

సీ॥ నామదియందున ♦ కామలోభాదులు  
 నివసించియున్నారు ♦ నిర్భయముగ  
 వారాగ్నరునుమహః ♦ వై రులై జానమన్  
 రత్నంబుకాజేయు ♦ యత్నమునను  
 బాధించుచుంటనీ ♦ భక్తియన్ పలికినై  
 కోదీనీపాదమల్ ♦ గౌల్మినైతుడు  
 అయువంతయుషీః ॥ ♦ మైపోవుచున్నది  
 కాచిరత్తించుమిగా ♦ కమలనాభ

శై॥ గీ॥ భక్తినార్త మందార ♦ భవవిదూర  
 షరమకర్ణాంతరంగ శీర్షి ॥ ♦ పాండురంగ  
 లక్ష్మవర..... ....

61

సీ॥ సీటియందున బుగ్గ ♦ నిత్యమెంతయుగాని  
 దేహంబుయిదియని ♦ తెలియలేయ  
 చీమితోడను ♦ నూరైండ్లు బ్రుపికిన  
 వల్లకాటికిషేరు ♦ కల్లగాదు  
 అట్టపాసంబోచు ♦ చుట్టాలుసుతులునీ  
 జీవమున్నవఱకై ♦ చేరుదురిల  
 యూషణత్తియమును ♦ యేరులుదాటించు  
 నాణ్యమాసీమంత్తి ॥ ♦ నౌకగాద

శై॥ గీ॥ కృష్ణనామంబు శరణము ♦ తృప్తముగను  
 వరమభక్తుళకాసంద ♦ పర్వమిదియె  
 లక్ష్మనగా .....

61

సీ॥ బ్రిహ్మదిమునులకు ♦ బ్రాగైనమంత్రీంబు  
 మహిచింతలగుచెడి ♦ మంత్రీమిదియ  
 దుఃఖ భవముభావ ♦ దౌడ్డదీ మంత్రీంబు  
 మహితామృతపరమ ♦ మంత్రీమిదియ  
 సర్వేశ్వరైక్యసు ♦ సాధనమంత్రీంబు  
 మహానీయవేదాంత ♦ మంత్రీమిదియ  
 సంసారతారక ♦ జగదేకమంత్రీంబు  
 మహితమోత్సుగూర్చు ♦ మంత్రీమిదియ

తే॥ గీ॥ జన్మపావనమంత్రీంబు ॥ జగతైక్ల  
 మంత్రీరాజంబునీనామ ♦ మహిమగాదే  
 లక్ష్మివరా.....

68

సీ॥ గోవింద కేశవ ♦ గోపురాలక్ష  
 తీర్థిధరమురహారీ ♦ తీర్థిషివిష్ణు  
 నారాయణాచ్యుత ♦ నందగోపాత్మజ  
 ప్రీద్యుమ్మనరశింహ ♦ పద్మనాభ  
 వైకుంఠపగమాత్ము ♦ వాసుదేవాహారి  
 శార్దూలిషీతాంబరా ♦ శ్యామలాంగ  
 పస్మగాదిశయన ♦ పట్టివాహనదేవ  
 పంకజలోచనా ♦ పరమశురువ

తే॥ గీ॥ లోకనాయకవరద తిర్మి ♦ లోకశుర్య  
 లలితచారిత్రీశ్శీకృష్ణ ♦ జలజనేత్రీ  
 లక్ష్మివర.....

69

నీ॥ వేయుశీర్థంబులు ♦ వేయునేత్రీంబు ను  
 వేయుఫాలంబులు ♦ వేదవేద్య  
 కోట్టుర్మలేకమా ♦ మేటిసత్కాత్ముల  
 విశ్వరూపుండువై ♦ వెలయుదీన్ర  
 పడిశూర్ధుచిస్మయు ♦ పావనవిశ్వేశ  
 పరమార్థకేశవ ♦ వృణుతపుతు  
 సర్వేశ్వరా భక్త ♦ సంరక్షణాకృష్ణ  
 కరిరాజపాలకీర్ణి ♦ కంఠమిత్రీ

తే॥ గీ॥ అంతయును నీవగా నీయు ॥ దంతమున్న  
 చిలువ రాజైన వర్ణింప ♦ నలవియూనే  
 లక్ష్మవర॥ ..... 70

నీ॥ ఆదినారాయణ ॥ ఆపదోద్ధారకా  
 శ్వేతవాహనమిత్రీ ♦ శీర్షికళత్రీ  
 అలకు చేలునిచేతి ॥ యటుకులుభక్త్యైంచి  
 సెలమిని సంపద ♦ లిచ్ఛివాన్  
 విషయునికినిమహా ॥ విశ్వరూపముజూపి  
 ముచికుందురకు నీవే ♦ ముక్తిపదవి  
 పంక్తమయనినేడ ॥ నక్షమూబర ములు  
 మెద్దియూపాంచాల్పి ♦ కెద్దియాన్

తే॥ గీ॥ యట్టిసద్ధక్తులనుగాది ♦ నట్టు గతిని  
 నన్నుకరుణించునాతండ్రీ ♦ నందతనయు

నీ॥ ధనము సంపాదించ ॥ మనసునదుఖంబు  
 యాథనంబున్నకె య ॥ హర్షికంబు  
 కాదియండుటైచాల ॥ ఘనతరదుఖంబు  
 యావిత్తు మునుచోరు ॥ లవహరించ  
 గనుదుఖమాధన ॥ మును వెచ్చమునుచేయ  
 నథికదుఖాచౌను ॥ హృథివిలోను  
 బహుళదుఖములకు ॥ ప్రాపగు విత్తంబు  
 విత్త వాతులకేచి ॥ చిత్తశాంతి  
 తే॥ గీ॥ పూటబ్రత్తముమాత్రమే ॥ పొసగనిచ్చి  
 కరుణాకమ్ము నీపాద ॥ కమలసేవ  
 లక్ష్మవర.....

72

నీ॥ సత్యమేగదతల్లి ॥ జగతికిషీష్టించ  
 తండ్రీసుజ్ఞానంబు ॥ తండ్రీసులర  
 స్వదరుల్భర్మంబు ॥ సుస్థిరంబగుదయ  
 సఖుమను సమరస ॥ శాంతబుద్ధి  
 ధర్మపత్నియనంగ ॥ దనరునుమరియోర్పు  
 నుత్తముసుతుడందు ॥ రుర్మియంచు  
 వీరలార్యోనాకు ॥ కూచుచుబాంధవు  
 లని నీవె సెలవిచ్చు ॥ నతులసీతి

తే॥ గీ॥ నామనంబున దిట్టవుగా ॥ నాటునట్లు  
 కరుణరక్షించు విజ్ఞాని ॥ కలితుణైసి  
 లక్ష్మవర.....

78

(38)

## లక్కవర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

సీ॥

ఆదినారాయణ ♦ యజ్ఞజ్ఞవముఖ  
 సన్మతచడతయా ♦ జగతియందు  
 భూదేవిమొత్తానిని ♦ భూభూరమడపంగ  
 ధర్మసంస్థావనా ♦ రంబుబులు  
 దుష్టశిత్యామును ♦ శిష్టరక్షణమును  
 సల్విసదశదూప ♦ ధార్మివయ్య  
 సర్వలోకాధార ♦ సర్వేశ్శ్రీకృష్ణ  
 భక్తావనోల్లాస ♦ భవవినాశ  
 తే॥ గీ॥ దండిబహిరంతరంబుల ♦ నిండియందు  
 పరిమ దైవంబవనిను ♦ భజనశేతు  
 లక్కవర.....

74

సీ॥ ముఖ్యసోమకుసుగ ♦ ముదమొప్పవధియించి  
 నాల్గువేదంబులు ♦ నలువకొసగు  
 మతాన్యవతారసీ ♦ మరుగుబొచ్చితినింక  
 నీమహామహిమలు ♦ నీకెయెషక  
 చృందారకులువేడ ♦ మందరగిరినెత్తి  
 వాసిగాసుధగల్ల ♦ జేసిన్నలు  
 కూర్కువతారనన్ ♦ గూర్కితోసేలుమా  
 నీడివ్యలీలలు ♦ నిర్కులములు

తే॥ గీ॥ వసుధచాపగచ్ఛునా ♦ యసురుదృంచి  
 కూర్కుత్రిగములబోచిన ♦ కోర్కెపుమాప  
 లక్కవర.....

75

నీ॥ వృష్టిదుడన్భక్తు ॥ బాధించునావోము  
 కళ్యాపువధియింప ॥ గాదలంది  
 డింభకుడునువేడ ॥ సుంభుమందునబుట్టి  
 సరాంహమూర్తివై ॥ బరగతీస  
 జలిచక్రవర్తిని ॥ బంధించుషస్తికొన్న  
 వాయనవేమివై ॥ వగలితివై  
 దురంగాగలరాజు ॥ వదులనుదండెంచ  
 పరశురామాఖ్యసు ॥ వృషిబితీవై

తే॥ గీ॥ యనుచుజేసేదనీస్తవ ॥ మంబుజాక్ష

అమరవందితగోపులై ॥ పూమురారి

లక్ష్మివర.....

76

నీ॥ రాక్షసాంతకనీవై ॥ రామావతారమై  
 యలవిభీమసుఖోర్ధి ॥ తథయదాన  
 కంకణబిరుగాంక ॥ ఘననలరబలరామ  
 శ్రీకృష్ణపురూపసు ॥ శ్రీకరూప  
 కంసాదులనువేగ ॥ ఆండించిదురమున  
 దుర్మృథనాదుల ॥ దుర్మృపజేసి  
 రామ్యంబుయాథర్ము ॥ రాజునకిప్పింది  
 శ్రీగణ్ణాథంబు ॥ చేరియుంటి

తే॥ గీ॥ పరమబ్రాదావతారమై ॥ పరగితయ్య

సర్వరూపంబులునీవై ॥ సారసాక్ష

లక్ష్మివర.....

77

(40)

లక్ష్మవర శ్రీవేణుగోపా శతకము

సీ॥ సుజనోఘపాలన ♦ తుజనోఘసంహశ  
 జార్థంబుగాభూమి ॥ నవతరింతు  
 కలికిరూపుండువై ♦ కలియుగభక్తుల  
 కిపార్థసంపద ♦ లితువీవై  
 శేషాచలంబందు ♦ శీర్షివేంకచేళాఖ్య  
 నలసేలుమంగ తా ♦ యూదపతివి  
 యస్మిన్ చూపంబుల ♦ యాశ్వరుండపుసీవై  
 సర్వజీవాత్మక ♦ సాట్చిరూప

తే॥ క్రీరమానిత్య సుభద్రాయి ♦ శేషశాయి  
 భక్తరమ్మణ ఘనశత్రుషు ♦ బాలకృషు  
 లక్ష్మవర.....

78

సీ॥ తల్లిదండ్రులుకల్ల ॥ తనయులు మరికల్ల  
 బంధువులునుకల్ల ♦ పరగగాచ  
 హితులనగాకల్ల ♦ హైతిసోదరులుకల్ల  
 వశధనాదులుకల్ల ♦ వన్నగామ  
 దేహందిర్యాయాదులు ॥ సెహికాదులుకల్ల  
 అష్టభోగంబులు ♦ నరయకల్ల  
 యల్లునాకీలికల్ల ♦ యుల్లాలుమడికల్ల  
 భాగ్యంతికోర్కెలుకల్ల ॥ సరమపురుష

తే॥ గీ॥ అన్నికల్లలుగామది ♦ నెన్నిసీదు  
 చరణసేవను సల్పుచే ♦ జన్మసులము  
 లక్ష్మవర.....

79

సీ॥ శల్లవాధర్యలైన ॥ గౌల్లభామలగూసి  
 యుల్లమునందు రం ఐ జెల్లువాడ  
 వస్తుదొంగపుతల్లి ॥ కన్నిలోకంబులు  
 నోటజూపినయ్యట్టి ఐ వెటీవీరు  
 ముల్లరంగమునందు ॥ ముల్లులజెండాది  
 మూమచూకంసుని ॥ మాపితీరు  
 కొల్లగసేమాయ ఐ వెల్లివిరియజేసి  
 సల్లూపమునకీడు ॥ సలుపుడ్లు

తీ॥ గీ॥ కుషమాధవగోవింద ఐ వృష్టివంశ  
 దీపకానన్ను గానుము ॥ దేవదేవ  
 లక్ష్మవర.....

80

సీ॥ బ్రిహ్మనిష్టులకును ॥ ప్రించుపుష్పమహింస  
 యనగ నిందింయనిగ్రీ ॥ హంబెత్తుము  
 మునుసర్వభూత ద ॥ యను నిర్విహించుచె  
 పుష్పంబుళాంతియే ॥ పుష్పమాను  
 పొలుహంద తపమైక ॥ పుష్పంబునికృల  
 భ్యానమేపుష్పమౌ ॥ తథ్యముగను  
 సత్యవిజ్ఞానముల్ ॥ చక్కనిసుమములు  
 నిర్మాణపూజైకై ॥ నిర్మాయములు

తీ॥ గీ॥ నష్టవిధ పుష్పములగూర్చి ॥ హర మైకటి  
 నిష్టసీకిచి క్షీకృష్ట ॥ నిన్ను గౌల్లు  
 లక్ష్మవర.....

81

నీ॥ మూడుచిత్తమనీకు ॥ మో త్తసన్నార్థంబు  
 దెలిషెదపర్యంబు ॥ తేటగాను  
 సతిసుతొదులురారు ॥ చాప్రకాలంబందు  
 శ్రీహరిధ్యానాబె ॥ శ్రేష్ఠకరము  
 గతజస్యములపుణ్య ॥ కర్మంబునన్నగల్లు  
 ధనమది దానితో ॥ గనుమార్పిప్పి  
 యిద్విసమాత్రమే ॥ యిచ్చునుదేవుండు  
 వోచ్చుగాకోరిన ॥ నివ్వణాల

ఛై॥ గీ॥ డనుచబోధింతు నామన ॥ మట్టనెడిగి  
 సతమునీయందునిల్చు సం ॥ గతియొసంగు  
 లక్కవర.....

82

సీ॥ శ్రీలగుబ్బలయందు ॥ చిత్తంబునిల్చియు  
 బంగరుగిండ్లని ॥ రంగుగాను  
 వర్ణించసేటికి ॥ వై రాగ్యమునగాంచ  
 రుధిరమాంసములవి ॥ రూఢినుమ్ము  
 భుట్టికాయంబతి ॥ వోయ్యుమెయ్యెప్పుచు  
 నచినపత్రీంబందు ॥ జలముపగిది  
 సమయునదెవ్యాణి ॥ తుఱుభంగఁరంబోచు  
 నింతమాత్రమునకీ ॥ వింతలేఁ

ఛై॥ గీ॥ జతురసటమూర్తి గో ॥ పాలనక్రీవర్తి  
 నిన్నుభజియంచుటేగదా ॥ నిత్యపదవి  
 లక్కవర.....

83

సీ॥ భనముతెచ్చువరకె + దారానుతాదులు  
 వేర్మింసుచుందురు + వీరియముగాను  
 ధనహీనుడగును వృ + ధాప్యింబున నతిని  
 తలచరునొక్కరైన + తథ్యముగను  
 ఉనుతుడేహంబందు + నున్నకాలంబె  
 కుశలంబుగాంతురు + కూర్మిధిార  
 నినుమంతయాపార్చించ + మెడలినశవమని  
 భార్యసేతము భీతి + వారిపోతు

శ్లోగీ॥ నిట్టిసంసార గాధనా + కేల సీదు  
 పాదసేవయైనాతోరై + భక్తరక్త  
 లక్ష్మవర.....

84

సీ॥ సకలరోగంబుల + సమయజేయునుఘోర  
 కలిదుఖభాధల + నులిమివైచు  
 భువబంధములబట్ట + పంచలుగావించు  
 రాగమోవాంబుల + రాలగోట్టు  
 కామలోభాదుల + అండించబొగుగా  
 యామణాత్మ్యముల నెగరగోట్టు  
 విజయమవాలట్టు + వేగంభదరిజేర్యు  
 పారదోలునుమవో + పాపములను

శ్లోగీ॥ కృష్ణసీదివ్యనామసం + కీర్తనములు  
 నామముహిమను వర్ణించ + నాక్రువశము  
 లక్ష్మవరః.....

85

సీ॥ వేదశాస్త్రపురాణ క్రిధ్యలుషతియంది  
 యెంతపూజితుడైన ను + నేమిఘలము  
 చేరికాసనమందు + ఫూరుతపోవిష్ట  
 నెట్లేనిర్కులుడైన + నేమిఘలము  
 అప్పబోగ్గ శైవర్య + మనుభవింపుచు చాల  
 నిలధనపతియైన + నేమిఘలము  
 సుతులునుసతులును + హితులునుబొంథప్ర  
 లెందరున్ననుగాని క్రి నేమిఘలము

తే॥ గీ॥ ఆడవిగాదిస వెస్త్రుల + యట్టుగాడె  
 ఘలములేదింక నీథకి + పదవిలేక  
 లక్ష్మవర.....

86

సీ॥ ఒగరిషై మానవ + జన్మంబు శతవర  
 పరిమితంబునుగాడె + పరగనిందు  
 నేచదివత్సరా + లెలమినిద్యారూప  
 మున రాత్రికాలమై + చనుసగాక  
 తక్కిన సగమువ + తృరములలోబాల్య  
 కై శోదకోమార + కర్మగతుల  
 నిరువదివర్వంబు + లరుగును కడమ ము  
 ప్వదివత్సరములంమ + పన్నగామ

తే॥ గీ॥ సతిసుతాదులభాగ్యంతిలో + చాలదిక్కి-  
 శామలోభాదులచె నిన్ను + గాంచరహాహ  
 లక్ష్మవర.....

87

సీ॥ కాపాయవ స్తోముల్ ॥ కరమువ్యథరియుచి  
 దండకమండలాల్ ॥ దాల్చువారు  
 రుగ్రామ్తమూలలు ॥ రూథిగామెడసేని  
 ద్వ్యాదశపుండ్రముల్ ॥ దాల్చువారు  
 నీర్లలోమునుగుచు ॥ నిగ్నలంబిదియని  
 సవ్యాససవ్యముల్ ॥ చల్లువారు  
 కండుమూలలువేసి ॥ ఘుసమోగమోనని  
 యొప్పుగాజపమల ॥ దీపిల్పువారు

తే॥ గీ॥ భక్తమందారసీపాద ॥ భక్తులకును  
 చాలతక్కువయిది తాప్తు ॥ సమృతంబు  
 లక్ష్మవర.....

88

సీ॥ ఈరగనూరేడులు ॥ పరిమితంమరుగాని  
 సమృద్ధాదామోట ॥ సమృతముగ  
 శుభేనస్తలమందో ॥ పాలుపొందసరడేశ  
 మందోగుంటనోగువా ॥ యందోగుట్ల  
 జోలేక తోర్పువనో ॥ యుదకమధ్యంబునో  
 పట్టుంబునో లేక ॥ పల్లెయుదో  
 యొప్పుడోయేవేళో ॥ చెప్పుత్పుత్పుత్పులేక  
 చాపుసింధంబగు ॥ సర్వీముగను

తే॥ గీ॥ గానఃలబుద్ధుదమునాటి ॥ కాయమునుచు  
 నిన్ననిప్పుడెస్మరియింతు ॥ నీలవర్ణ  
 లక్ష్మవర.....

89

(46) లక్ష్మివర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

సీ॥ ధరనుమకరముఖ + దంష్ట్రీలమాణిక్య  
మెచ్చగాజెకలింప + వచ్చగాని  
సతిభయంకరమైన + యల్లలకల్లోలపూ  
వారథిదాటుగ + వచ్చగాని  
శ్మూరసర్వముమెడ ॥ గుసుమదాముంబుల  
పై చుచుదరిజేర + వచ్చగాని  
విసుకుజెండక్కనైన + నిసుకల్లొతైలంబు  
దివ్యతరంబుగా + దీయవచ్చ  
శై॥ గీ॥ గానిభవదీయ పాదాబ్జ + భక్తికీషోను  
దేర్పసాధ్యమెయని తోచు + దేవదేవ  
లక్ష్మివర:.....

90

సీ॥ ధరను మానవజన్మ + మరుదట్లుద్వారికిన  
పురుషజన్మముగాంచు + టరయనదు  
పురుషుడై బుటీన ॥ పరమారమునుగోరు  
శాంతసిదించుట + ఘనశరంబు  
యూకాంతగలిన + నవభోగములును  
సంతానముబ్బట + సందియంబు  
సంతానముండిన + శాంతసర్దుగములు  
వాడికబ్బినగదా + వరసుఖంబు

శై॥ గీ॥ అన్నిటికిమిన్నిసీదు పా + దాబ్జభక్తి  
యున్నసేగాని యవియన్ని + సున్నగాదె  
లక్ష్మివర.....

91

సీ॥ నందనందనకృష్ణ ♦ మందరోదారక  
 మదనగోపాలశ్చీ ♦ యదుకుమార  
 గోవర్ధనాధార ♦ గోకులసంచార  
 గోపమలాంబ భి ॥ కువలయూపు  
 గోవిందగోపాల ♦ గోపీమనోహరా  
 గోపరిశాలక ♦ గోపబాల  
 దేవకీనందనా ॥ దేవేద్రీమఖనుత  
 దీనజనావనా ♦ దేవదేవ

టె॥ గ॥ రాధికాలోలగోవిద ♦ రామకృష్ణ  
 నిన్నునాత్మదలచేసేని ♦ నిత్యపదవి  
 గానకరుణించునన్నింక ♦ ఖండితముగ  
 లక్ష్మివర.....

92

సీ॥ పోకుండతప్పునే ♦ భువియందుదేహంబు  
 సంతఖోమించిన ♦ సేమిశుంము  
 రాతుండదప్పునే ♦ లాభసప్తములును  
 కాననభూమిలో ♦ గౌపటన్న  
 గామండదప్పునే ♦ ఘనబోగభాగ్యముల్  
 పూర్విజన్మాంతర ♦ పుణ్యవశత  
 లేకుండదప్పునే ♦ సేములీసిడలును  
 దైవశాసనమున ♦ ధాత్రీయందు  
 టె॥ గ॥ గానకరామున్భవములీ ♦ గాధలేల  
 నిన్నుమదినమిత్రగొల్పుటే ॥ నిత్యసుఖము  
 లక్ష్మివర.... ..

93

(48)      లక్ష్మివర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

సీ॥ సుఖముగల్గించును ॥ కౌరలపాలాదు  
 దర్శింబుడెల్పువి ॥ ద్వారథనంబు  
 సతీకృతినబ్బుయూ ॥ చక్కలక్కాసంగిన  
 తరగవిదిదియెవి ॥ ద్వారథనంబు  
 నేయుగాంతం బైన ॥ నెఱఁ కుర్మార్యిగ  
 సాధకంబగునువి ॥ ద్వారథనంబు  
 సప్తసంత్సానముల్ ॥ గుప్తసంపదయును  
 తాల్మియునిచ్చువి ॥ ద్వారథనంబు

తే॥ గీ॥ గానవిద్వాస్తుడై హారి ॥ గానలోల  
 యునుచునిన్నొల్పు గాదగున ॥ నుదినంబు  
 లక్ష్మివర.....

94

సీ॥ అదివిజ్ఞానంబు ॥ సలవడజేయును  
 విద్వారథనముగాదే ॥ విశదముగను  
 గారువులకైలను ॥ గారువాచు బరదేశ  
 విభ్యాతుడగుగాదే ॥ విద్యవలన  
 సకలభూమిశ్వర్ ॥ సిక్కరప్రిల్పాజ్యంబు  
 మారిగుప్తథనమున ॥ బరగువిద్య  
 వరదేషతయునొచు ॥ బురుషార్థములగూర్చు  
 విశ్వర్తమార్గంబు ॥ విద్యగాదే

తే॥ గీ॥ అట్టివిజ్ఞానవిద్యదా ॥ నభ్యసేంచి  
 భక్తిసీకథలెప్పుయు ॥ పాదవలయు  
 లక్ష్మివర.....

95

ఖక్క-వర శ్రీవేణుగోపాల శతకము (49)

నీ॥ త్సీరసాగరమందు ॥ జేషచాలుగనుండు  
 భక్తసంరక్తమాం ॥ పాపీపాపీ  
 కరిరాజవరిపాల ॥ గానలోలాకృష్ణ  
 పాపవిథండన ॥ పాపీపాపీ  
 గోవిందవిరుల ॥ గోపాలవిర్మల  
 పుండరీరంగమాం ॥ పాపీపాపీ  
 కస్తూరిరంగశ్శీర్ణి ॥ కంఠాపుకేశవ  
 షరమిదయూకరా ॥ పాపీపాపీ

ఁ॥ గీ॥ బాలగోపాలకృష్ణమాం ॥ పాపీపాపీ  
 పరమపదనివానాశోరి ॥ పాపీపాపీ  
 లక్క-వర.....

96

నీ॥ పదిమెళునులేని ॥ విరులునునార్యులు  
 లేనిపురంబును ॥ దానమివ్వ  
 గనులేనికరయుగం ॥ బునుదీషముండని  
 నాథంబుసద్భుక్తి ॥ చాలలేని  
 పూజదాతయుగాని ॥ వురుషునిజీవంబు  
 పగంగ పతిలేని ॥ భామరూపు  
 సిరముగానుండని ॥ చిత్తంబుయతిదగ  
 థైనట్టిమెళును ॥ థేనుపులును

ఁ॥ గీ॥ లేనిద్వాడ్యియు చంద్రుడు ॥ లేనిరాత్రీ  
 విధమునీభుక్తిలేనియూ ॥ యథముబ్రతుకు  
 లక్క-వర.....

97

10) లక్ష్మివర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

సీ॥ గురువనబ్రీహ్మాయే ♦ గురువన్నెష్టుండు  
 గురువనరుదుండు ♦ గుర్తుగాను  
 గురువరుడనగనీ ♦ గుర్తుదెల్పెడివాడె  
 యతడపోబ్రీప్రాంబు ॥ నరయనాథి  
 సతతంబు సద్గురు ♦ సంప్రాప్తికై సీదు  
 పాదముల్ గొల్పెద ♦ భక్తితోద  
 సద్గురుముఖమున ♦ సచ్చేవసీదివ్య  
 సాదర్ఘనంబబ్బు ♦ సత్యగతిని

తే॥ గీ॥ శివుడుగురురూపమునవచ్చి ♦ చెప్పుగాదె  
 యనెచినార్యోక్తిపగిదిన ♦ న్నాదచింపు  
 లక్ష్మివరః.....

98

సీ॥ సద్గురు పాదకం ॥ జాతముల్ సేవింప  
 కనులేదువైరాగ్య దునుసుపదవి  
 " జీవు నపాద ♦ తీర్థంబుగోలక  
 గానిరాదట్టిని ♦ జానమహిమ  
 దేశికపర్మయని ♦ దివ్యప్రాపాదంబు  
 గొనకగల్లునెభక్తు ♦ మననదీకు  
 సద్గురుజోదార్థ ♦ సారంబుదెలియక  
 గల గునేముకీయు ♦ ఫునతగాను

తే॥ గీ॥ అట్లాసద్గురుమూర్తివై ♦ యమరుదీవై  
 సీగురూపదేశమెనాకు ♦ నిత్యసుఖము

లక్ష్మివర...॥...

99

లక్ష్మవర శ్రీవేంగోపాల శతకము

॥ గీతోపదేశంబె ॥ పాతకదూరంబు

కృష్ణార్జునులబోధ ॥ కృపనుగనగ  
 నుత్తముటైనస ॥ ర్యావసిషత్తులే  
 థేనువులైచ్చొపై ॥ దివ్యముగను  
 సీథేనువులట్టిర ॥ మేకాంతముగకృష్ణ  
 పరమాత్మాచితుకుచు ॥ పావనముగ  
 ఖ్యాతియూచున్న శ్రీ ॥ గీతామృతమెపాలు  
 పరగగోవత్సుమన్ ॥ పార్థసకును  
 తే॥ గీ॥ నిచ్చుచుంటివియాట్టిర ॥ మెచ్చుగాను  
 ననుభవానందపరులెనా ॥ ఘనసుబుద్దు  
 లనెడితమయ్యాజ్ఞ నిష్టామ్యు ॥ నతులస్తి  
 లక్ష్మవర..... 100

సీ॥ పంచకర్తలకును ॥ పంచభూతంబుల

కథపత్రివైయుండి ॥ యలరుదీప  
 పంచతన్మాత్రీల ॥ పంచెంద్రీయుంబుల  
 కథ్యత్సుడైయుండి ॥ యలరుదీప  
 పంచకళానంద ॥ పంచక్రూలకును  
 నగ్సేసర్యండ్రవై ॥ యలరుదీప  
 పంచముద్రీలకును ॥ పంచవర్ణంబుల  
 కావలమెలగుచు ॥ నలరుదీప  
 తే॥ గీ॥ పంచకోశంబులకుచాల ॥ మించువాడ

పంచనభములపైమించి ॥ బరగుదీప  
 లక్ష్మవర.....

సీ॥ తల్లిగభునందు ॥ తొల్లితా చణివిన  
 చదువంతమరచిసం ॥ సారియగుచు  
 గిమణత్రియమన ॥ నెసగుపాశంబున  
 గట్టుబడుచుఫూర ॥ కర్మములను  
 చాలగాజేయుచు ॥ సదర్ఘదూర్యలై  
 నిదియుంబులుతన్ను ॥ నీడ్చుచుండ  
 కాలంబువీన ॥ గాలభటులువచ్చి  
 గొంపోవనోర్పక ॥ గోలవెట్టు  
 తె॥ గీ॥ సటిశాధలులేరుందు ॥ నట్టుతేరవు  
 భవ్యభవదీయవాదాబ్జ ॥ భక్తిగాదె  
 లక్కవర.....

102

సీ॥ మనుజునకునుగాంచ ॥ మణిరత్నభూషణ  
 లన్నిథరించిన ॥ నేమిఘలము  
 చంద్ర్వారంబులు ॥ చక్కనొభుజీర్య  
 లన్నిశృంగారించ ॥ నేమిఘలము  
 చందనలేపన ॥ సత్కసుమాదిక  
 లన్నిటరించిన ॥ నేమిఘలము  
 శ్యాసనంధ్యాదులు ॥ జపతపంబులునిచ్చ  
 లన్నిశేసినగాని ॥ నేమిఘలము

శీ॥ గీ॥ పరమభూషణమాణిసాన ॥ పదవినేర్చి  
 అందితంబుగ నిష్టుకీ ॥ రించవలయు  
 లక్కవర.....

108

సీ॥ భువియందుజీవుడు ♦ పుట్టుటము వియ  
 నృండలమందున ♦ మసలుచుండి  
 యలసోమనూర్యమం ♦ డలమున దిరుగుచు  
 వే ఘుమందునబొచ్చి ♦ మేలుగాను  
 చిందురూపంబున ♦ బొందిసస్య ములందు  
 జేరిధాన్యంబులై ♦ జీవులకును  
 ఆహారమైవ్యాద ♦ యూంతరంబునజేరి  
 శుక్కళోణితగతి ♦ జూడనొప్పి

తే॥ గీ॥ సతిపతులుగూడపెంచైమై కై సతులగర్భ  
 నరకమునహరలాడుచు ♦ థరణొచుట్టు  
 మసలుచుందుచుచినిదు కై మాయగాడె

లక్ష్మివర.....

104

సీ॥ తరనుపిండోత్పత్తి ♦ వరుసక్క్రమంబును  
 వివరింతుసర్వంబు ♦ విశదముగను  
 శురుషుండ భుజియంప ♦ పగఁగసీయన్నుబు  
 హృదయపద్మంబున ♦ వదిలమైన  
 జరచాగ్నివలనప ♦ చనమాంచురసముగా  
 నగుచునునారస ♦ మరయరక్త  
 మట్టుల మారుచు ♦ నారక్త మేసప్త  
 పాసరంబులక్షను ♦ మాంసమగును

తే॥ గీ॥ అట్టిమాసంబుమెదుగా ♦ నగుసుసప్త  
 ఘుస్సిములకట్టు సీమాయ ♦ ఫునతవలన

లక్ష్మివర.....

105

(54) లక్ష్మివర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

సీ॥ ఏడుఫుస్త్రిములకు ♦ నెఱచియామెదడట్టు  
 సమ కలుగాహారు ॥ కృమముగాను  
 ఇట్టుశల్యంబులు ♦ సేడుచినములకు  
 మజ్జయాగదసిట్లు ॥ మజ్జిఓణి  
 తంఁగు సప్తది ॥ నంబుల సతులకు  
 పురుషులకుశుక్క ॥ మరయన్నట్లు  
 శుక్క శోణితములె ॥ జూడపిండోత్పత్తి  
 కీకారణంబయ్య ॥ వనితమగమ

టై॥ ౬॥ వేంవగలియుఁగవింతగా ॥ పిండమమరె  
 నిక్కమింతయు నీమాయ ॥ నేర్చుగాదె  
 లక్ష్మిసరః.....

106

సీ॥ కరమొపుస్త్రియొక్క ॥ గ్రభగోళంబున  
 వికసించియున్న బులు ॥ తుకమలమున  
 పురుషునిశుక్కంబు ॥ పొరిషద్గులోచనా  
 శోణితంబునజేరి ॥ నుస్థిరముగ  
 సేక వైయుఁరఁగ ॥ సేకరాతింకిసంతే  
 గుజ్జరూషముగంచు ॥ గుర్తుగాను  
 యూగుజ్జపదికించ ॥ నైదురోజులకును  
 నీటిబుగ్గయుఁబోలి ॥ సాటినిలచు

టై॥ ౭॥ డశచినంబులకాబుగ్గ ॥ విశదగిని  
 పెరుగునంతంతకంతిను ॥ దరమునండె

లక్ష్మివర...:....

107

లక్కావర శ్రీవేంగోపాల శతకము (55)

సీ॥ హేటగాషద్యనైదు ♦ దినముల కదియెపిగా  
 డాక్షతిదాల్చునా ♦ శృంగ్రమలర  
 సెలమినాపి. దమే ♦ యిరువదిరోజుల  
 కునుగ్గట్టివషుచుడు ♦ ఘునతపంచ  
 వింశతిఘుస్రీము ల్ ఐ వెడ్డున్నైగగా  
 మానుషాక్షరినొండి ♦ మరియునంత  
 పంచభూతములావ ♦ రించెనుతముపరి  
 నొప్పునుశీరంబు ♦ నొక్క సెలకు

పే॥ గీ॥ రెండవ సెలయందునుగాంచ ♦ పిండమునకు  
 మెలచుమేదన్నుకరపాద ♦ ములునుఫునత

లక్కావర.... ..

108

సీ॥ వలనొప్పమూడవ ♦ సెలయందు సెముకలు  
 వెండుకల్ ముజ్జయు ♦ వివరముగను  
 మరియునుసఖములు ♦ తరువాతచర్చుంబు  
 నాల్గవసెలయందు ♦ గల్లునంత  
 సప్తధాతుషులును ♦ చక్కగావెలయుచు  
 నైదవసెలయందు ♦ సమయినంత  
 వాణ్ణునాశికయును ♦ వరసేత్రీయుగశంబు  
 కర్మములుదయుచు ♦ నిర్మయముగ

పే॥ గీ॥ నంతనాకలిదస్పియు ♦ నరయగల్లు  
 సంచితముగసీమాయగ ♦ ల్పించునిట్లు

లక్కావర.....

109

(56) లక్ష్మివర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

సీ॥ ఆరవనెలయందు ♦ సరయంగజర రాగ్ని  
 కంఠనాళుంబును ♦ కడుపుగల్లు  
 ఏషవనెలలోన ♦ నేర్చుపూర్వమై  
 జీవప్రాపేశంబు ॥ చిత్రముగను  
 జననిపీల్చిడిశ్వాస ♦ సాహాయ్యమునాజీవ  
 మునుపిండమునచేరి ♦ ముదముమిర  
 యాగ్నికుహరాన ♦ నాజీవినూవిపై  
 గప్పగామెదలను ♦ కదలలేక

శై॥ గీ॥ జననిభుజియించునన్నర ॥ సంబునార  
 మారగింపుచుజ్ఞాసియై ♦ పెరుగుశిశుర్  
 లక్ష్మివర.....

110

సీ॥ తొమ్మిదెన్నిదినెల ♦ లమ్మగర్భాబున  
 ఇశుపటుజ్ఞానియై ♦ చెలగుచుండి  
 మావియన్ సంచిక ♦ మాటునఱలములో  
 నిండుగాతీణికిలు ♦ చుండునట్టి  
 దుర్భరంబైనయూ ♦ గర్భకూపమునుండి  
 తప్పివెల్పుడునట్టు ॥ దారిగాన  
 కడలుచుమాతృభు ♦ క్రాహార జనితతి  
 క్రామ్యకషాయాదు ♦ లనుభవింప

శై॥ గీ॥ బాధనొందుచునిన్నార్చి ♦ పలుతేఱగుల  
 మొర్కిక్కునుతినల్పునీవెనా ♦ దిక్కుటంచు  
 లక్ష్మివర.....

111

.॥ ఓపరమేశ్వరా + గోపాలనాకేమి  
 గతియనిశిశువంత + వెతులబడుచు  
 లోకంబులోలక్క + లేకుండమారిన  
 జన్మంబులెత్తితి + జగదధీశ  
 సేషగోలిసస్తన్య + పాసంబుగాంచగ  
 సప్తసాగరణల + సమముగాడె  
 ఎందుగాంచినగాని + యిలనాళ్ళశాసంజె  
 వరగొపణన్యభూ + భాగమంత  
 తే॥ గీ॥ కొండగుహయందుజీతి + నిండుదయును

గార్థముచును మొలపెట్టు + దేవమరియు

లక్కవర.....

112

సీ॥ యాగర్భసరకంబు + నెప్పుడుదాటుదు  
 మలమూర్ఖిములయందు + మనగలేను  
 జన్మరాహితాయ్యది + సద్గైధచేగర్భ  
 సరకకూపమునకు + మరలరాను  
 ఘోరప్రమాణంబు + గుర్తుతోనిదియని  
 యింద్రిసూర్యదుల + నెంచిచేసి  
 పదిమానములునంత + పదిలంబుగనునిండ  
 దుర్గంథయుతమిందు + దూఱిముంటి

తే॥ ॥॥ గర్భసరకమునందొక్క + ఫుడియైన  
 నిలపలేననిశిశువంత + కలువరించు

లక్కవర .....

113

(58)

లక్ష్మవర శ్రీవేంగోపాల శతకము

సీ॥ అలభనంజయవాయు ॥ విలకునువోయంగ  
 శిశువధోముఖమూచు ॥ చిత్రముగను  
 ఇంత్రీగాడాడింపు ॥ జారినర్థాబొమ్మ  
 సగిదినిశువట్టు ॥ పదునుభూమి  
 రెండుహూనుంబులు ॥ దండిగాణోడింది  
 దండంబునిదుచునీ ॥ యందమరచి  
 తల్లిమోనితటము ॥ తటుకునసోకంగ  
 శూర్యునుజ్ఞానంబు ॥ శోయియంల  
 తే॥ గీ॥ కావుకావనియేష్టును ॥ కర్మగతిని  
 పరగనిదియంతసీమాయ ॥ సరసింహ  
 లక్ష్మవర.....

114

సీ॥ అరయగుదమునందు ॥ నాధారచక్రింబు  
 గ్రానాధుశభిషత్తి ॥ ఘనతగాను  
 ఆశ్రివందలువాంస ॥ లరయంగనర్మణ  
 నాల్గుదశములచేత్ ॥ నమరునదియు  
 లింగంబునందుజై ॥ లంగున్యాధిష్ఠాన  
 సక్రింబుదానికి ॥ సాధకుండు  
 నజదగునార్యేలు ॥ హంసలర్పణగాగ  
 నారుదశములచే ॥ నమరుచుండు

తే॥ గీ॥ ఘనతనాధిని మణిపూరు ॥ కంబువిష్ణు  
 డధిపుడాతనికినహాంస ॥ లారునేలు  
 దశదశంబులచక్రింబు విశదముగను  
 లక్ష్మవర.....

115

సీ॥ హృదయమందునగాంచ + సదమలనాహత  
 చక్రీంబునొప్పునా + చక్రీమునటు  
 రుమ్రీడధ్యతుండు + రూఢిగాహంసలు  
 నారువేలాతని + కర్ణాముగు  
 ద్వాదశదళములు + తనగంగొప్పును  
 కంఠప్రీదేశాన + ఘనవిశ్వద  
 చక్రీంబురాజిల్లు + సరవినద్దానికి  
 జీవుడఫ్ల్యూతుడా + జీవునకును  
 తే॥ గీ॥ వేయిహంసలు నర్మణ + చేయవలయు  
 పోడశదళములునున్టటి + శోభనొప్పు  
 లక్ష్మివర.....

116

సీ॥ భూమధ్యమంబున + పొసగుచునాజేయ  
 చక్రీంబునొప్పును + సరసమగను  
 నధ్యతుడీశ్వరుం + డౌచు హంసలువెయ్య  
 ద్విదళములునుగల్లి १ దివ్యముగను  
 బృహ్మరంథీంబంచు + పరగసహస్రార  
 చక్రీంబుళోభిల్లు + సత్యపదవి  
 సలమిసహస్రిహం १ సలు సర్పగంబట  
 సద్గురుమూర్తికి + శాశ్వతముగ

తే॥ గీ॥ వేయిరేకులపద్మంబు + విశదగతిని  
 కోటికోట్టురక్తసత్కాంతి + ధాటినలడ  
 వెల్లుచుండునుపరమాత్మ + వేషుకంర  
 లక్ష్మివర.....

117

సీ॥ అరుచక్కిములందు ♦ ననిలమానసముల  
 తోనెనసినుచాంన ♦ మానకెట్టు  
 పరగనహార్షిశ ♦ మరయింగహంసోహ  
 మన్శబ్దమునచాల ♦ మహిమతోడ  
 శ్యామనిశ్యామసగ ♦ చరియించనిరతంబు  
 నిదిమోగవిదాలచే ♦ నిరుగదగును.  
 నిదిమొయోంకారంబు ♦ నిదిప్రీణావబోహ్మా  
 నూత్రింబుబుధసేష్య ॥ సుస్థిరంబు  
 తే॥ గీ॥ లీలచేనిరువదిమొక్క ॥ వేలమూరు  
 నూరుమారులు విహారించు ♦ మేతతోడ

లక్కావర.....

118

సీ॥ బట్టబయల్పుర ♦ బోహ్మాంబునందున  
 ఆకాశమునుబ్బై ॥ సరయనిటి  
 రూళాశమునబ్బై ॥ సగ్గియునీయగ్గి  
 యాదునగాంచంగ ♦ నశ్చబ్బై  
 నీయప్పువలనను ♦ నిలగ్గెమరియున  
 య్యాలయందునోషధుల్ ॥ నెలమిప్పై  
 నోషధులగదున ♦ నోసరనన్నముప్పై  
 నీయస్మమునగాంచ ♦ నెనుబదియును

తే॥ గీ॥ నాల్గులష్టులజీవులు ♦ గ్గెజగతి  
 నాయెసీరీతిస్మిస్మి ॥ మాయవలన  
 లక్కావర:.....

119

నీ॥ జీవుడవాంకార ♦ చిత్తమనోబుద్ధు  
 లంతరిందియములై ♦ యలర్యైదు  
 ప్రాణమహాసము ♦ దాససమాసముల్  
 వ్యానంబుననుపంచ ॥ వాయువులును  
 జ్ఞానేందియములగు ♦ చక్కపుతోత్తొంబు  
 జిహ్వాఫూర్మోముత్వేక్క ॥ జెలగునైదు  
 శబ్దరూపరసముల్ ♦ స్వర్ఘముగంధంబు  
 పంచతన్మాత్రైలై ♦ బరగువాక్క

టై॥ గీ॥ హన్తసాదపాయూపస్థు ♦ లనగనివియు  
 పంచకర్మాందియములన ♦ బరగునిట్లు  
 పంచవింశతితత్వముల్ ♦ ఏంచియుండు

లక్ష్మివర..... 120

నీ॥ సాంఖ్యయోగముగుర్తు ♦ సాధించుమనుజండు  
 సమరసాసందాఖ్య ॥ సాధకుండు  
 తారకయోగంబు ♦ తరచుచుపరమార్థు  
 తత్వంబునెరిగిన ॥ తత్వవిదుడు  
 అమనస్కయోగంబు ♦ విమలసుజానాత్ము  
 ఘనుడగుననుభవ ॥ జాసపరుడు  
 సాంఖ్యతారకములు ♦ చక్కగాసమనస్క  
 యోగంబునెరిగిన ॥ యోగిగాంచు

టై॥ గీ॥ తనరనీవిశ్వరూపసం ♦ దర్శనంబు  
 ఆదియోగాదెబ్బహృషిసంద ॥ మనగబరగు  
 లక్ష్మివర:.....

121

62) లక్ష్మవర శ్రీవేణుగోపాలు శతకము

సీ॥ పంచముద్భీలమూటి ॥ పరగళోధించియు  
 నాడుబిందుకళల ॥ నాణ్యమెరిగి  
 వడ్పుక్కిములయందు ॥ చరియించుహంసను  
 భూర్భుమధ్యమందున ? బొందుపరది  
 లయముగావించెడి ॥ లక్ష్మీరమునతాను  
 తన్నుతానైయున్న ॥ తలవునెరిగి  
 సలమినాపోజ్యోత్తి ॥ నేననుతత్యంబు  
 గురుముఖిబునగాంచు ॥ గుర్తునిదియె

తో గి॥ పరమతారకమోగంబు ॥ పగలురాతి )  
 తరచితత్యంబుగనుటెపో ॥ పరమయోగి  
 లక్ష్మవర.....

122

సీ॥ నిర్వికారానంద ॥ సర్వజీవావాస  
 నిశ్చయిష్టిష్టివ్యాప్తు ॥ నిర్విష్టత్తు  
 నిరతిశయాంగ ॥ నిష్టరేతనిరుపమ  
 నిత్యశుద్ధజూన ॥ నిర్వికల్ప  
 నిర్విశేషామవా ॥ నిర్వులగుణయుత  
 నిర్వేషయిశ్వర ॥ నిర్విపంచ  
 నిర్విచనాసర్వ ॥ నిర్వయనిరవయ  
 నిర్వపద్భీవానిత్య ॥ నిర్వులాత్మ

తో గి॥ అవికారణంకలవి ॥ బ్యండరూప  
 నిగమగోచరపరమాత్ము ॥ నిష్టాశంక  
 లక్ష్మవర.....

123

సీ॥ విశ్వేశ్వరాశాఖ + త్రయైశ్వర్య సంధాయి  
విశ్వసురాధిష + విశ్వనాథః  
విశ్వచాపేశ్వరా + విశ్వమోహనరూప  
విశ్వజీవాధార + విశ్వకర్త  
విశ్వారణగుణ + విశ్వశయాశ్వర  
విశ్వలోకాధిష + విశ్వదాత  
విశ్వప్రభాపర + మేశ్వరసర్వేష  
విశ్వముఖావాస + విశ్వమూర్తి

తే॥ గీ॥ విశ్వసాంషీవిస్వమి + విశ్వమయుష  
భక్తపూర్తప్రద్యుసంవాస + భర్మావాస  
లక్కావర.....

124

సీ॥ దానధర్మకీయా + తపజపంబులుసీదు  
స్వరణకుసతుముకా + జాలచెంత  
శీర్థయాట్రీలువ్యీత + దీపదానాదులు  
సీనామభాజనకు + గానవీడు  
యుష్మ యూగాదులు + నష్టభోగాదులు  
సీనామచింతకు + గానవీడు  
సకలపురాణముల్ + సంధ్యాదిపత్రికాయల్  
సీనామనుడులకు + గానవీడు

తే॥ గీ॥ పరమపావనమంగళ + ప్రీదముగాన  
నామమహిమనువర్ణించ + నాతరంబె  
ధరనువేకటరత్తాఖ్య + దాహపోవ  
లక్కావర.....

125

64) లక్ష్మవర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

సీ॥ ఇంపైనుయానూట + యిదువదియెన్నైది  
 మహానీయపద్యముల్ + మాక్రికములు  
 పార్చిసవిశ్రీమములు + బంగారుకొలుకులు  
 కూర్చ్ఛిశబ్దాబులు + గూర్చ్చిటమును  
 పరమతత్వార్థము + పచ్చలపతకంబు  
 నీయంకేతంబను + మేరుశ్రాప  
 యారీతిమాక్రిక + హరంబునేజేసి  
 ముదముతోనర్చించి + మొర్క్కలిడితి

శై॥ గీ॥ నందగోపాలసీకంర + మాదుమొరయి

నన్నురణ్ణింపునిసుదా + నమ్మయుంటి

లక్ష్మవర.....

126

సీ॥ సెల్లారుజెల్లాను + కుల్లారుపురమందు  
 జననమందితిబహు + థుసతగాను  
 బ్రిహ్మవిద్యానంద + పావనచరితులో  
 జలిజలందురుకుల + వద్దతులను  
 ఎన్నులక్ష్మకుల + యించోవేరందున  
 రామచంద్రాఖ్యాడ్ + రమ్యయశుడు  
 అతనికాంత యదుక + లాంబ యామిధునంబు  
 గనీసన్నసుతునిగా + గానలోల

శై॥ గీ॥ పేరువేంకటరఘ్నమో + సారసాత్క

భక్తిసీకత్తుకాన్తసీ + వద్యమాల

లక్ష్మవర .....

127

లక్కావర శ్రీవేణుపాఠ శతకము (65) -

నీ॥ యాదివ్యశతకంబు + సవ్యరువిన్నను  
 వార్షిసచదివినటి + వసుధజనులు  
 భర్యార్థకామముల్ + తత్వార్థసుజ్ఞ  
 మాయురారోగ్యంబు + అప్పాగ  
 ములను పొందియుథున + మోతుమందియుక్కప్ప  
 సన్నిధినుందురు + సత్యముగను  
 నీరంబువదలియు + తీరంబునొండెషి  
 హంసపోలికనువి + ద్వాంసులెల్ల

తే॥ గీ॥ తప్పులన్నియుసవరించి + యొవ్వులుగను  
 దయతోమిస్సించుడినిావు + దాసుఁచనుచు

లక్కావర....

128

నీ॥ గోపాలశీర్కప్ప + గోపరిపాలకా  
 మండరనగధీర + మంగళంబు  
 నీరజదశసేత్తో + నీలతోయదగాత్తో  
 మానిసన్నుతపాత్తో + మంగళంబు  
 పాండవపాలనా + భక్తజ్ఞద్వార  
 మదుసూదనాశోర + మంగళంబు  
 కమలామనగభేల + కాంచనమయుచేల  
 మహానీయగుణాశీల + మంగళంబు

తే॥ గీ॥ మన్మథాకార యదు + పీర మంగళంబు  
 మాథవానంతరగోవిద + మంగళంబు  
 లక్కావరపురపాలహి + రణ్యచేల  
 నేఱగోపాల రుక్మీణి + పార్వతాలోప

129

శతకము సమాప్తము

(66) లక్ష్మివర శ్రీవేణుగోపాల శతకము

## గద్యము.

ఇది శ్రీమత్సరస్వతి నీర్చేతుక జాయమానకట్టాడు  
వీతూపవిత్రీ శ్రీపైడిపాల్తోత్తీ సనాతనమత్త  
శ్రీ లక్ష్మికుల వంశపయః పారావార  
రాకాసుధాకర రామచంద్రార్థ్య  
యాక లాంబా సత్పుత్రీవిబుధ  
విధేయ శ్రీభగవత్కుమిం క  
ట్రీత్మాఖ్య దాస భ కీజ్ఞ  
నవై రాగంగ్యనందనుబోధ  
కరంబగుళ్ళిమత్తీ లక్ష్మి  
వరశ్శీపేణుగోపాల  
శతకమునెర్వ్యము  
సంపూర్ణము.

ఓమ్ సర్వేజన సుఖనోభవంతు  
హరిః ఓమ్ తత్తుత్తీ శాన్తి శాన్తి శాన్తి :  
శ్రీకప్పార్పణమస్తు.



1. **לְמִנְחָה** **בְּשֵׂרֶב** **בְּשֵׂרֶב** **בְּשֵׂרֶב** **בְּשֵׂרֶב**

ప్రాణకుర్తిల్లందుంలేవు | పగ్గారులు కుర్తిల్లంలేవు |  
ప్రాణకుర్తిల్లందుంలేవు | పగ్గారులు కుర్తిల్లంలేవు |  
ప్రాణకుర్తిల్లందుంలేవు | పగ్గారులు కుర్తిల్లంలేవు |

శాసనమునికాల్చాయి? శాసనమునినంతా పొర్చులు కూడా  
మనింజత్తుపరిపరాము! శాసనార్థం ఈ గీతా!

కలియయడందిగె ప్రభాసం । సెల్లార్పుండుల వ్యాప్తినే ।  
కుల్యాచ్చుర్మండి అప్పుకొనుం । నిలవేంకల్పుండుకుల్లి  
శీర్పుండుకుల్లికొనుం గేతా ।

ప్రాగవద్వినం రథ నవరత్నముల సమావ్యక్తి,  
ఉమ్మా ఉమ్మా ఉమ్మా।

సాంక్రానంద పోరంపరిమణలారా!

అగ్రంతమునగల వుకావరిము దేవాలయమర్కసయు  
ప్రాణీ కృష్ణు నోహాలశిలకమునగల 12; పట్టములు ఆలము  
ప్రాణీ మాచండమును!

ଅକ୍ଷୟମରତୁଳପାତ୍ର । ଶର୍ଵା ଦୂ  
ମେଣନ୍ଦୀ ପା-ପଦ୍ମିକୁଳୀ । ଚାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିକ

కులాద్రి పత్రములు

〔四六〕

— २०३ —

Digitized by srujanika@gmail.com

וְעַתָּה תִּשְׁמַח אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה תִּשְׁמַח אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל

१०८ विजयनाथ शर्मा

Digitized by srujanika@gmail.com

• 10 •

<http://www.ams.org/journals/proc/2005-133-09/S0002-9939-05-08050-7/>

卷之三十一

卷之三

[View Details](#) | [Edit](#) | [Delete](#)

**ANSWER** The answer is 1000. The first two digits of the number are 10, so the answer is 1000.

**ANSWER** The answer is 1000. The first two digits of the number are 10, so the answer is 1000.

*Journal of Health Politics, Policy and Law*, Vol. 35, No. 4, December 2010  
DOI 10.1215/03616878-35-4 © 2010 by The University of Chicago

Digitized by srujanika@gmail.com

10. *Leucosia* *leucostoma* (Fabricius) *leucostoma* (Fabricius)

**ANSWER** The answer is 1000. The first two digits of the number are 10, so the number is 1000.

10. The following table gives the number of hours per week spent by students in various activities.

10. The following table gives the number of hours worked by 1000 workers in a certain industry.





سندھی  
کے  
لئے<sup>ا</sup>  
کو<sup>ب</sup>  
کو<sup>ج</sup>  
کو<sup>د</sup>  
کو<sup>م</sup>

13206